

Es Sunne

Vjerovanje Spašene skupine

Akida Ehli-SUNNETA WEL-DŽEMATA

Šejh MUHAMMED ibn SALIH EL-'USEJMIN

Es Sunne

Vjerovanje Spašene skupine

Es Sunne

Zur' Džem'at' el-Šar'if

El-Mad'ina el-Mak'ama

Akida el-Sunneta wel-Džema'ata

Prezident: ...

Redaktor: ...

Lektor: ...

Korektor: ...

Dizajn: ...

Udača: ...

Štampanje: ...

1998. god. ...

... 2006/2007 h.

Vjerovanje
Spasene skupine
Akida ehli-sunneta wel-džema'ata

Šejh Muhammed ibn Salih el-'Ušejmin

Vjerovanje Spašene skupine

Akida ehli-sunneta wel-Džema'ata

Prijevod:.....Rusmir Čoković
Redaktor:prof. Emsad Pezić
Lektura:.....Saraj
Korektura i DTP:Saraj
Dizajn:Saraj
Izdavač:.....Es-Sunne, Rožaje
Štampa:Bemust, Sarajevo

Tiraž: 500 primjeraka

Rožaje, 2006/1427. h.g.

Upravitelj: Dr. M. M. M.
Izdavač: M. M. M.
Adresa: M. M. M.

Preloži: M. M. M.
Redaktor: M. M. M.
Koristila se: M. M. M.
Izdala: M. M. M.
Izdavač: M. M. M.

Izdat: 200. primjeraka
Cijena: 1000.00

Prilog: M. M. M.

Vjerovanje Spasene skupine

Akida ehli-sunneta wel-džema'ata

Šejh Muhammed ibn Salih
el-'Ušejmin



Predgovor prevodioca

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog. Neka je hvala Allahu Jedinom i neka je salavat i selam na onog poslije kojeg nema vjerovjesnika i na njegovu porodicu, sljedbenike i drugove. A zatim...

S obzirom da je rezultat ispravnog vjerovanja ispravno djelovanje, a rezultat ispravnog djelovanja sretan život na ovom i onom svijetu i spas od nesreće na ovom i onom svijetu, odlučili smo prevođenjem knjige *Vjerovanje spašene skupine - Akida ehli-sunneta wel-džema'ata* sa arapskog na bosanski jezik doprinijeti i olakšati ispravno islamsko vjerovanje, temelju na kojem počiva život svakog muslimana.

Prije nego li počnemo čitati prevedeni tekst, smatramo neophodnim da se ukaže na neke stvari vezane za prevod i da se objasni nekoliko pojmova da bi čitanje, iščitavanja i proučavanje ove knjige, što sve preporučujemo, bilo što plodonosnije.

Naziv knjige kako na arapskom tako i na bosanskom, što je u stvari samo transkripcija sa arapskog jezika, zahtijeva objašnjenje budući da su pojmovi koju su navedeni u prijevodu knjige postali poznati arabizmi koji se koriste u krugovima onih koji se bave čitanjem islamske literature. No, njihovo značenje, kako kod većine čitalaca spomenute literature tako i kod onih koji to trebaju postati, može biti, nije

sasvim jasno, te ćemo nastojati da ukratko objasnimo svaki od pojmova.

Arapska riječ¹ عقيدة – *akida* znači *vjerovanje, uvjerenje, ubjeđenje, dogma, doktrina, učenje* i odnosi se na srčano uvjerenje.

Riječ أهل – *ehl* znači u kontekstu objašnjenja naziva naše knjige je: *pripadnici; pristalice, sljedbenici;*

Riječ سنة – *sunnet* u jeziku znači put, a pod *sunnetom* Allahovog poslanika, Muhammeda ﷺ podrazumijeva se sve ono što je on radio ili govorio ili odobrio.

Riječ جماعة – *džama'at* znači *skupina, grupa; društvo, zajednica;*

Šejh Halil Herras u pojašnjenju značenja أهل السنة والجماعة – *ehli-sunnet wel-džema'at* kaže: Pod *sunnetom* se misli na put na kojem je bio Allahov Poslanik i njegovi drugovi – ashabi prije pojave novotarija – bida'ta i različitih izjava, poimanja u vjeri. A riječ *džema'at*, u osnovi, označava iste one ljude koji su se okupili i složili, a pod ovim pojmom se podrazumijeva prve generacije ovog ummeta – *selef* koji su bili ashabi i tabi'ini koji su se složili na jasnoj istini koja je došla

¹ Pogledaj Arapsko-bosanski riječnik od T. Muftića.

u Kur'anu i sunnetu Allahovog poslanika, Muhammeda ﷺ²

Autor knjige, uvaženi šejh Ibn-'Ušejmin kaže:

Ehli-sunnet wel-džema'at su svi oni koji su na onome na čemu je bio Allahov poslanik, Muhammed ﷺ, i njegovi drugovi (ashabi), od vjerovanja (akide), riječi i djela, i tako su nazvani zbog toga što se oni toga čvrsto pridržavaju i zbog toga što su na tome složni.³

Naslovili smo knjigu sa *Vjerovanje spašene skupine*, ukazujući na to da je ehli-sunnet wel-džema'at spašena skupina muslimana, ona koja se drži izvornog Islama, jer je svakome jasno da su se muslimani danas podijelili na mnogo skupina, svaka tvrdeći da je na istini i da slijedi Allahovu Knjigu – Kur'an i Sunnet Allahovog poslanika ﷺ.

Međutim, neminovno je da samo jedna skupina muslimana shvata Islam na način kako su ga shvatali Allahov poslanik, Muhammed ﷺ, i njegovi drugovi – ashabi. Podjelu, kao i odlike, onih muslimana koji se pridržavaju izvornog Islama spomenuo je sam Allahov Poslanik ﷺ, kada kaže:

(افترقت اليهود على إحدى وسبعين فرقة ، وافترقت النصارى على ثنتين وسبعون فرقة ، وستفترق هذه الأمة على ثلاث وسبعين فرقة كلها في النار إلا واحدة، قالوا من هي يا رسول الله؟ قال : من كان على مثل ما أنا عليه واصحابي)

² Šerh akidetil-vasitije liš-šejh Halil Herras, str.14, izdanje Džem'ijjetu ihjait-turasil-islami, 1994./1414. h.g.

³ Pogledaj: Medžmu'ul-fetava libni 'Ušejmin, 1. tom, str. 37.

"Podijelili su se židovi na sedamdeset i jednu skupinu. A i kršćani su se podijelili na sedamdeset i dvije skupine. I ovaj ummet će se podijeliti na sedamdeset i tri skupine, sve će ići u Džehennem osim jedne." Rekli su mu: "Koja je to skupina, o Allahov poslaniče?" Rekao je: "To su oni koji budu na onome na čemu sam ja danas i moji ashabi." A u drugoj predaji stoji: "To je džama'at"⁴

Također je Allahov Poslanik ﷺ, rekao:

(لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي عَلَى الْحَقِّ مَنْصُورَةٌ، لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَالَفَهُمْ، وَلَا مَنْ خَدَّلَهُمْ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ)

"Neprestano će do Sudnjeg dana postojati skupina ljudi iz ovog ummeta koja će biti vidno na istini, neće im naštetiti onaj ko ih napusti, niti onaj ko im se bude suprotstavljao."⁵

Iz ova dva hadisa, a i drugih tekstova Kur'ana i Sunneta vidimo da je spašena, pomognuta na istini i neporažena skupina među muslimanima ona koja će se pridržavati Islama i shvatati ga onako kako su ga shvatali Allahov poslanik, Muhammed ﷺ, i njegovi

⁴ Bilježe Ibn-Madže u svom Sunenu, Kitabul-fiten, Babu iftirakil-ummet (br. 3992 u hadisu od Aufa ibn Malika i br. 3991. u hadisu od Ebu-Hurejre), i Ebu-Davud u svom Sunenu, Kitabus-sunne, babu šerhis-sunne (br. 4596.) i Tirmizi u svom Sunenu, Kitabul-Iman, Babun ma dža'e fi iftiraki hazihil-ummeti (br. 2640. od Aufa ibn Malika i br. 2641. od Ibn-Omera), i drugi. Hadis je vjerodostojan kao što su na to ukazali učenjaci, među njima i Šejhul-Albani u više svojih djela.

⁵ Bilježe Buharija i Muslim u svojim Sahihima od Muavije ibn Ebi-Sufjana.

ashabi, a to su *ehli-sunnet wel-džema'at*, sljedbenici prvih generacija muslimana – *selefa*⁶, onih zbog kojih se danas nazivaju *selefijsama*, po onima na koje se ugledaju i na koje se pozivaju u svom ispravnom vjerovanja – akidi, i onome što treba da rade – ibadetu, lijepoj naravi – ahlaku, i visokoj normi ponašanja – edebu. Vidimo da se spašena skupina u ove četiri stvari izdvaja i odlikuje nad svim ostalim skupinama.⁷

Molimo Uzvišenog Allaha da nas učini da budemo među onima koji su na putu Allahovih vjerovjesnika i poslanika, na putu na kojem je bio Allahov poslanik, Muhammed ﷺ, i njegovi ashabi; molimo Ga da učini da se okoristi svako onaj ko bude čitao ovu knjigu, ko je bude učio i proučavao i da nagradi najljepšom nagradom njenog pisca i prevodioca i da učini da naš rad bude radi Njegovog lica – On je, uistinu, Milostiv i Onaj koji se odaziva molbi – dovi.

Napomene:

Prvo: Pri prijevodu ove knjige zadržao sam se na spominjanju dijelova ajeta onako kako ih je

⁶ U šerijatskoj terminologiji pod izrazom *selef* se podrazumijevaju ashabi, tabi'ini i etbaut-tabi'ine, tj. prve tri generacije muslimana za koje je rekao Allahov poslanik u hadisu koji bilježi Muslim u svom Sahihu: „Najbolji ljudi, najbolja generacija je ova generacija, potom ona koja iza njih dođe, a zatim ona koja poslije njih dođe...” i u nastavku hadisa je objasnio da će poslije ove tri generacije doći ljudi koji će raditi drugačije od onoga što će govoriti i koje će se udaljiti sa pravog puta. Pogledaj: Me'alimu Intilakatil-kubra od Muhammeda Abdul-Hadija el-Misrija, str. 56., izdanje Darul-vetan, 1413. h.g.

⁷ Pogledaj: Fikhul-Ibadat od Ibni-'Usejmina, str. 83-88, Izdanje Islamskog Univerziteta Muhammed ibn Su'ud, 2003./1424. h.g.

spomenuo sam autor, koji često kaže: "Vjerujemo da ...", a zatim citira ajet ili dio kur'anskog ajeta kao dokaz za ispravnost vjerovanja ehli-sunneta wel-džama'ata, tako da osim kada sam morao zbog konteksta teksta da kažem: "Kaže Uzvišeni Allah: ..." ili "kao što kaže Uzvišeni Allah..." nisam se koristio sa navođenjem da se radi o Allahovom govoru, već sam govor Uzvišenog naveo u originalu, tj. na arapskom i nakon kose crte sam naveo prijevod značenja ajeta sa kurziv i podebljanim slovima.

Drugo: Pri navođenju broja hadisa koji je spomenut u tekstu i njegovog izvora zadržao sam se na onome što je navedeno u fusnotama u originalu knjige na arapskom jeziku, te nisam samostalno provjeravao vjerodostojnost brojeva, s tvrdnjom da se spomenuti hadisi sigurno nalaze u spomenutim hadiskim zbirkama.

Treće: Na mjestima za koja sam smatrao da trebaju da se posebno objasne, uradio sam to u fusnoti knjige uz naznaku da je to moja lična opaska. To sam označio sa (op. prev.) na kraju svake fusnote u kojoj sam to uradio.

Četvrto: Na kraju knjige sam naveo biografiju autora.

A naša posljednja dova je: "Neka je hvala Allahu, Gospodaru svjetova!" i neka je salavat i selam na našeg Poslanika, Muhammeda, njegove ashabe i sve one koji ih budu slijedili u dobročinstvu!

Sarajevo, 23. džumadel-ula 1426 h.g./30. juni 2005.

Rusmir Čoković

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Predgovor Uvaženog šejha Abdul-Aziza ibn Abdullah ibn Baza

Neka je hvala Allahu Jedinom i neka je salavat⁸ i selam na onog poslije kojeg nema vjerovjesnika i na njegovu porodicu, sljedbenike i drugove. A zatim...

Dobio sam na uvid rezime ispravne akide koji je sastavio naš brat, *allama*⁹, uvaženi šejh Muhammed ibn Salih el-'Ušejmin i čitavu sam je preslušao. Vidio sam da je sveobuhvatna u objašnjavanju akide ehli-sunneta i džema'ata na temu Allahove jednoće i Njegovih imena i svojstava i na temu vjerovanja u meleke, knjige, poslanike, sudnji dan i u određenje bilo dobro ili loše.

Zaista ju je izvrsno sastavio, učinio je korisnom i spomenuo je u njoj ono što je potrebno studentu i svakom muslimanu u njegovom ličnom vjerovanju u Allaha, Njegove meleke, Njegove poslanike, sudnji dan i u određenje bilo dobro ili loše. On je tome dodao i

⁸ Jezičko značenje riječi salat na arapskom jeziku je molitva, molba, a njeno značenje koje se spominjenje prilikom donošenja salavata na Allahovog poslanika je pohvaliti ga u društvu velikana među melecima, kao što to prenosi Buharija u svom Sahihu od Ebu-Alije. (op. prev.)

⁹ Učenjak u više različitih disciplina. (op. prev.)

mnoštvo koristi same akide koje se ne mogu naći u mnogim knjigama pisanih iz iste oblasti.

Neka ga Allah ﷻ, nagradi dobrim i neka mu poveća znanje i uputu i neka učini da se okoristimo ovom i drugim knjigama koje je napisao i neka učini i njega i nas, kao i svu ostalu našu braću predvodnicima upućenih i pozivačima Allahu s dokazom – On, usitinu, sve čuje i blizu je.

Izdiktirao:

Abdulaziz ibn Abdullah bin Baz, ovisnik o Allahu, Allah mu oprostio.

Predsjednik direkcije za naučna istraživanja, fetve, da'wu i poduku.



Predgovor autora

U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog.

Zahvala pripada Allahu, Gospodaru svjetova, a krajnji ishod bogobojažnima. Nema neprijateljstva osim prema nepravednima. Svjedočim da nema božanstva osim Allaha, Jedinog, koji nema sudruga, Vladara, Istine, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i Njegov poslanik, pečat vjerovjesnika i predvodnik bogobojažnih, neka je Allahov salavat na njega, njegovu porodicu i drugove i na sve one koji ih budu slijedili u dobru do Sudnjeg dana.

A zatim...

Zaista je Allah poslao Svog poslanika Muhammeda ﷺ, sa uputom i vjerom istine kao milost svjetovima i primjer ljudima i kao dokaz protiv svih Allahovih robova. Njime i onim što mu je poslao od Knjige i Sunneta objasnio je sve u čemu je dobrobit za robove, za njihovu vjeru i život na ovom svijetu a što se tiče ispravnog vjerovanja – akide i onoga što treba da rade – ibadeta, lijepe naravi – ahlaka i visoke norme ponašanja – edeba. On je ﷺ, svoj ummet ostavio na jasnem bijelom putu, čija je noć jasna kao i dan i sa kojeg ne skreće osim onaj ko je propao.

Na tom putu je bio njegov ummet, oni koji su se odazvali Allahu i Njegovom vjerovjesniku – najbolja stvorenja – ashabi, njihovi sljedbenici i oni koji su ih slijedili u dobročinstvu, pa su ponijeli njegov šerijat i veoma čvrsto su se držali njegovog Sunneta u akidi, ibadetu, ahlak i adabu te su postali ona skupina koja će biti pomognuta na istini – neće im štetiti onaj ko ih ostavi ili im se bude suprotstavljao sve dok ne dođe Allahova odredba koja će ih zateći na toj istini.

A mi se – Allahu hvala – njihovim stopama krećemo upućeni njihovim životopisima koji su pomognuti Kur'anom i Sunnetom, spominjući ovo kao Allahovu blagodat i objašnjavajući ono na čemu mora biti svaki vjernik.

Molimo Allaha ﷻ, da učvrsti nas i našu braću muslimane postojanom riječju na ovom i na onom svijetu i da nam podari iz Svoje milosti – On je, uistinu Blagodaran.

Zbog važnosti ove teme i podijeljenosti ljudskih strasti o njoj volio sam da napišem našu akidu, akidu ehli-sunneta i džemaata, a ona je vjerovanje u Allaha i Njegove meleke i Njegove knjige i Njegove poslanike i u Sudnji dan i u određenje bilo dobro ili loše.



PRVO POGLAVLJE

Naša akida

Naša akida je vjerovanje u Allaha, i Njegove meleke, i Njegove knjige, i Njegove poslanike, i Sudnji dan, i određenje, bilo dobro ili loše.

Vjerovanje u Allaha

Vjerujemo u Allahovo gospodarstvo (rububijjet), tj. vjerujemo da je On jedini, uistinu, Gospodar, Stvoritelj, Vladar, Onaj koji određuje sve stvari.

I vjerujemo u Allahovu božanstvenost (uluhijjet), tj. vjerujemo da je On jedino isitinsko božanstvo i da je lažno sve što se mimo Njega obožava..

I vjerujemo u Njegova imena i svojstva (esma' ve sifat), tj. vjerujemo da On ima lijepa imena i savršena i uzvišena svojstva.

Vjerujemo u Njegovu jednoću u svemu nabrojanom, tj. da Njemu nema sudruga u Njegovom gospodarstvu, niti u Njegovoj božanstvenosti, niti u Njegovim imenima i svojstvima.

Uzvišeni Allah kaže:

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ
سَمِيًّا /

"On je Gospodar nebesa i Zemlje i onoga što je između njih, zato samo Njega obožavaj i u tome budi ustrajan. Njemu niko nije sličan?"
(Merjem, 65.)

Vjerujemo da

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ
كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ /

"Allah je - nema božanstva osim Njega - Živi, Održitelj! Ne obuzima Ga ni drijemež ni san! Njegovo je ono što je na nebesima i na Zemlji! Niko se ne može pred Njim zauzimati za nekoga bez dopuštenja Njegova? On zna šta će biti i šta je bilo prije njih, a od znanja o Njemu¹⁰ - drugi znaju samo onoliko koliko

¹⁰ Ovo je jedno značenje riječi *عَلِيٍّ* što potvrđuje i ajet iz sure Ta-ha gdje kaže Uzvišeni "A oni Ga znanjem ne mogu obuhvatiti", a drugo značenje je: "A od onoga što On zna - oni znaju onoliko koliko On hoće" Budući da nema kontradikcije u značenju oba značenja su ispravna. (op. prev.)

On hoće. Njegov kursijj¹¹ obuhvata nebesa i Zemlju i Njemu ne dojadi održavanje njihovo. On je Uzvišeni, Veličanstveni." (El-Bekare, 255.)

I vjerujemo da

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ
الرَّحِيمُ * هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ
الْمُهَيِّمُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ * هُوَ اللَّهُ
الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ /

"On je Allah - nema drugog boga osim Njega - On je poznavalac nevidljivog i vidljivog svijeta, On je, Svemilostan, Milostiv! On je Allah - nema drugog boga osim Njega, Vladar, Sveti, Onaj Koji je bez nedostataka, Onaj Koji svakog obezbjeđuje, Onaj Koji nad svim bdi, Silni, Uzvišeni, Gordi. Slavljen neka je Allah, On je vrlo visoko iznad onih koje smatraju Njemu ravnim. On je Allah, Tvorac, Onaj Koji iz ničega stvara, Onaj Koji svemu daje oblik, On ima najljepša imena. Njega slavi ono što je na nebesima i na Zemlji, On je Silni, i Mudri." (El-Hašr, 22-24)

¹¹ Kursijj doslovno znači stolica, ali kada se govori o Allahovom kursijju onda se pod tim podrazumijeva "Mjesto Allahovih stopala" kako je to rekao Ibn-Abbas a što prenosi El-Lalikai u svom „Šerh-Usulil-i'tikad“ i Abdullah ibn Imam Ahmed u svom „Kitabus-Sunne“ kao i drugi. (op. prev.)

I vjerujemo da Njemu pripada vlast na nebesima i na Zemlji

يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنثًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذَّكَوْرَ * أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنثًا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ /

"On stvara šta hoće! On poklanja žensku djecu kome hoće, a kome hoće – mušku, ili im daje i mušku i žensku, a koga hoće, učini bez poroda; On, uistinu, sve zna i sve može." (Eš-Šura, 49-50)

I vjerujemo da

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ * لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ /

"Ništa nije kao On! On sve čuje i sve vidi. U Njega su ključevi nebesa i Zemlje, On obilje daje kome hoće, a i uskraćuje; On, uistinu, zna sve." (Eš-Šura, 11-12)

I vjerujemo da

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ /

"Na Zemlji nema nijednog živog bića, a da ga Allah ne hrani. On zna gdje će koje boraviti i gdje će sahranjeno biti. Sve to ima u Knjizi jasnoj." (Hud, 6.)

I vjerujemo da

عِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ /

"U Njega su ključevi svih tajni, samo ih On zna, i On jedini zna šta je na kopnu i šta je u moru, i nijedan list ne otpadne, a da On za nj ne zna; i nema zrna u tminama Zemlje niti ičeg svežeg, niti ičeg suhog što nije u Knjizi jasnoj." (El-En'am, 59.)

I vjerujemo da

عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَآذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَىْ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ /

"Samo Allah zna kad će Smak svijeta nastupiti, samo On spušta kišu i samo On zna šta je u matericama, a čovjek ne zna šta će sutra zaraditi i ne zna čovjek u kojoj će zemlji umrijeti; Allah, uistinu, sve zna i svi i najmanji detalji su mu poznati." (Lukman, 34.)

I vjerujemo da Allah ﷻ, govori s kim hoće, kada hoće i kako hoće.

وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا /

"A Allah je uistinu s Musaom razgovarao." (En-Nisa', 164.)

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ /

"I kad Nam Musa dođe u određeno vrijeme, i kada mu Gospodar njegov progovori..." (El-E'araf, 143.)

وَكَيْدَيْتُهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا /

"Mi smo ga s desne strane Tura zovnuli i Sebi ga približili da čuje riječi Naše." (Merjem, 52.)

I vjerujemo da

لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لَكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي /

"Kad bi more bilo mastilo da se ispišu riječi Gospodara moga, more bi presahlo, ali ne i riječi Gospodara moga, pa i kad bismo se pomogli još jednim sličnim." (El-Kehf, 109.)

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ /

"Da su sva stabla na Zemlji picaljke, a da se u more, kad presahne, ulije još sedam mora, ne bi se ispisale Allahove riječi; Allah je, uistinu, Silan i Mudar". (Lukman, 27.)

I vjerujemo da su Njegove riječi najpotpunije u smislu istinitosti obavijesti i najpravednije u smislu propisa i najljepše u smislu govora.

وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا /

"Riječi Gospodara tvoga su vrhunac istine i pravde." (El-En'am, 115.)

وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا /

"A čije su riječi od Allahovih riječi istinitije?" (En-Nisa', 87.)

I vjerujemo da je Plemeniti Kur'an Allahov govor kojim je istinski govorio i koji je dostavio Džibrilu, a koji je Džibril zatim spustio na srce Allahovog poslanika Muhammeda ﷺ.

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ /

"Reci: "Od Gospodara tvoga objavljuje ga melek Džibril kao istinu." (En-Nahl, 102.)

وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ * نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ * عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ * بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ /

"I Kur'an je sigurno objava Gospodara svjetova* donosi ga povjerljivi Džibril* na srce tvoje, da opominješ* na jasnom arapskom jeziku." (Eš-Šuara', 190-192)

I vjerujemo da je Allah svojim bićem i svojstvima iznad Svojih stvorenja zbog Njegovih riječi:

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ /

"On je Uzvišeni, Veličanstveni." (El-Bekare, 255.)

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ /

"I On je onaj kome su potčinjeni robovi iznad kojih je; On je Mudar i Sveznajući." (El-En'am, 18.)

I vjerujemo da

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ /

"On je nebesa i Zemlju za šest dana stvorio, a onda se nad Arš - Prijesto uzvisio." (Junus, 3.)

A pod Njegovim uzvišenjem na Prijesto se podrazumijeva Njegovo uzvišenje na Prijesto specifičnim uzvisivanjem dostojnim Njegove veličine i uzvišenosti na način koji je poznat samo Njemu.

Vjerujemo da je Allah sa Svojim stvorenjima (Allahov *me'ijjet*) dok je iznad prijestolja, On zna njihova stanja, čuje ono što govore, vidi ono što rade, određuje im poslove, opskrbljuje siromaha i daje ozdravljenje bolesnima, daje vlast kome hoće i uzima je onome kome hoće, uzvisuje koga hoće i ponižava koga hoće, u Njegovoj ruci je svako dobro i On sve može. A onaj čije je ovakvo stanje istinski je sa Svojim stvorenjima, iako je istinski (svojim bićem) iznad prijestolja-Arša.

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ /

"Ništa nije kao On! On sve čuje i sve vidi." (Eš-Sura, 11.)

Mi ne kažemo kao što govore الحلولية hululijje među džehmijama¹² i drugi: "Allah je (bićem), sa Svojim stvorenjima na Zemlji" i smatramo da je onaj ko tako kaže ili nevjernik ili zabludio jer je Allaha opisao nedostatkom, onim što Mu ne dolikuje.

Vjerujemo u ono čime nas se Allahov Poslanik ﷺ obavijestio o Allahu, da se On spušta na zemaljsko nebo u toku posljednje trećine noći i tada kaže:

"Ko Me doziva da mu se odazovem? Ko od Me nešto traži da mu dam? Ko Me moli za oprost da mu oprostim?"¹³

Vjerujemo da će On doći na Dan povratka da bi presudio među Njegovim robovima, vjerujemo u to zbog Njegovih riječi:

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا * وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا *
وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى /

"A ne valja to! Kada se Zemlja u komadiće zdrobi * i kada dođe Gospodar tvoj, a meleki budu sve red do reda, * i kad se tog Dana primakne džehennem; tada će se čovjek sjetiti – a na što mu je sjećanje?!" (El-Fedžr, 21-23)

¹² Džehmijje su sekta koja je dobila ime po Džehmu ibn Safvanu po kojem je postala poznata, a koji je zapravo širio učenje Džad ibn Dirheme. Hululije su jedna od sekta džehmija. Pogledaj: Predgovor recezenta na „Šerh usulul-i'tikad“ od El-Lalikaija. (op. prev.)

¹³ Hadis bilježe Buhari u svom Sahihu, Kitabut-tehedždžud (br.1145.) i Muslim u svom Sahihu, Kitabus-salatil-musafirine (br. 758.).

I vjerujemo da

فَعَالَ لَمَّا يُرِيدُ /

"On radi šta je Njemu volja." (El-Burudž, 16.)

Vjerujemo da se Njegova volja sastoji iz dvije vrste:

1. Sudbinska, kojom biva ono što On hoće a da Njemu ne mora to biti drago. Ona ima značenje htijenja što se vidi iz Njegovih riječi:

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ /

"A da je Allah htio, oni se ne bi međusobno ubijali, ali Allah radi ono što On želi." (El-Bekare, 253.)

إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ /

"Ako Allah hoće da vas ostavi u zabludi, On je Gospodar vaš." (Hud, 34.)

2. Šerijatska, kojom ne mora da se ispuni Njegova volja, a kad se ispuni to je ono što On voli što se vidi iz Njegovih riječi:

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ /

"Allah želi da vam oprost." (En-Nisa', 27.)

I vjerujemo da su obje vrste volje dio mudrosti, tako da je sve što je odredio sudbinski ili ono čime Ga se obožava šerijatski zbog mudrosti i u skladu s mudrošću svejedno spoznali mi nešto od toga ili ne mogli to da spoznamo zbog ograničenosti naših umova

da to shvate. Kaže Uzvišeni Allah:

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَكَمِينَ /

"Zar Allah nije sudija najmudriji?!" (Et-Tin, 8.)

وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ /

"A ko je od Allaha bolji sudija narodu koji čvrsto vjeruje?" (El-Maida, 50.)

I vjerujemo da Allah voli svoje štićenike (evlije) i da oni vole Njega. Kaže Uzvišeni Allah:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ /

"Reci: "Ako Allaha volite, mene slijedite, i vas će Allah voljeti." (Ali 'Imran, 31.)

فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ /

"Pa, Allah će sigurno mjesto njih dovesti ljude koje On voli i koji Njega vole." (El-Maide, 54.)

وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ /

"A Allah strpljive voli." (Ali 'Imran, 146.)

وَأَقْسَطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ /

"I budite pravedni; Allah, zaista pravedne voli." (El-Hudžurat, 9.)

وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ /

"I dobro činite, Allah, zaista, voli one koji dobra djela čine." (El-Bekare, 195.)

Vjerujemo da Allah voli ono što je propisao od djela i riječi i da mrzi ono što je zabranio od istih. Kaže Uzvišeni Allah:

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ /

"Ako vi budete nezahvalni, - pa, Allah od vas ne zavisi, ali On nije zadovoljan, ako su robovi Njegovi nezahvalni, a zadovoljan je sa vama ako budete zahvalni." (Ez-Zumer, 7.)

وَلَكِنَّ كَرِهَ اللَّهُ انبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ /

"Ali Allahu je bilo mrzno da idu, pa ih je zadržao, i bi im rečeno: "Sjedite sa onima koji sjede!" (Et-Tevba, 46.)

I vjerujemo da je Allah zadovoljan sa onima koji vjeruju i rade dobra djela. Kaže Uzvišeni Allah:

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ /

"Allah je njima zadovoljan, a i oni Njime. To će biti za onoga koji se bude bojao Gospodara svoga." (El-Bejjine, 8.)

I vjerujemo da je Allah srdit na nevjernike i druge koji su zaslužili Njegovu srdžbu. Kaže Uzvišeni Allah:

الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءَ عَلَيْهِمْ ذَاتُ الرَّءِءِ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ /

"Oni koji o Allahu zlo misle - zlo neka ih snađe i Allahova srdžba." (El-Feth, 6.)

وَلَكِنَّ مَنْ شَرَحَ بِالْكَفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ /

"One kojima se nevjerstvo bude mililo stići će srdžba Allahova i njih čeka patnja velika." (En-Nahl, 106.)

I vjerujemo da Allah ima lice opisano sa veličanstvenošću i plemenitosti. Kaže Uzvišeni Allah:

وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ /

"A ostaje samo Lice Gospodara tvoga, Veličanstveno i Plemenito." (Er-Rahman, 27.)

I vjerujemo da Allah ima dvije veličanstvene i plemenite ruke. Kaže Uzvišeni Allah:

بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ /

"Ne, obje ruke Njegove su otvorene, On udjeljuje koliko hoće!" (El-Maida, 64.)

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ /

"Oni ne poznaju Allaha onako kako Ga treba poznavati; a čitava Zemlja će na Sudnjem danu u vlasti Njegovoj biti, a nebesa će u desnici Njegovoj smotana biti. Hvaljen neka je On i vrlo visoko iznad onih koje Njemu smatraju ravnim!" (Ez-Zumer, 67.)

I vjerujemo da Allah ima dva prava oka zbog Njegovih riječi:

وَاصْنَعِ الْفَلَكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحِّينَا /

"I gradi lađu pred očima Našim." (Hud, 37.)

I zbog riječi Allahovog Poslanika ﷺ:

(حجابه النور لو كشفه لأحرقت سبحات وجهه ما انتهى إليه بصره من خلقه) /

"Njegov zastor je svjetlo, kad bi ga otkrio, spalio bi sjaj Njegova lica sva stvorenja na koja padne Njegov pogled."¹⁴

Ehli-sunnet se složio da su to dva oka što potvrđuju i riječi Allahovog Poslanika ﷺ, o Dedždžalu:

(إنه أعور وإن ربكم ليس بأعور)

"On je uistinu ćorav, a vaš Gospodar zaista nije ćorav."

I pokazao je svojom rukom ka svom oku.¹⁵

I vjerujemo da

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ /

"Pogledi do Njega (Allaha) ne mogu doprijeti, a On do pogleda dopire; On je milostiv i Sveznajući." (El-En'an, 103.)

¹⁴ Bilježi Muslim u svom Sahihu, Kitabul-Iman (br. 179.)

¹⁵ Bilježi Buharija u svom Sahihu, Kitabul-fiten (br. 7131.) i Muslim u svom Sahihu, Kitabul-fiten (br. 2933.)

I vjerujemo da će vjernici vidjeti svoga gospodara na Sudnjem danu. Kaže Uzvišeni Allah:

وَجُودَ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةً * إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةً /

"Toga dana će neka lica blistava biti* u Gospodara svoga će gledati." (El-Kijama, 22-23)

I vjerujemo da zbog Njegovih savršenih svojstava Allahu ništa i niko nije sličan. Kaže Uzvišeni Allah:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ /

"Ništa nije kao On! On sve čuje i sve vidi." (Eš-Šura, 11.)

I vjerujemo da

لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ /

"Ne obuzima Ga ni drijemež ni san!" (El-Bekare, 255.)

Vjerujemo da zbog savršenosti Njegove pravednosti i zbog toga što On nije nemaran prema djelima Njegovih robova, jer ih nadzire i zna, On neće nikome nepravdu učiniti.

I vjerujemo da nema stvari koju On ne može da uradi na nebisima i na Zemlji zbog savršenosti Njegovog znanja i moći. Kaže Uzvišeni Allah:

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ /

"Mi smo stvorili nebesa i Zemlju i ono što je između njih - za šest dana, i nije Nas ophrvao nikakav umor." (Qaf, 38.)

I vjerujemo u sve ono što je Allah Sebi potvrdio i u sve ono što Mu je potvrdio Allahov Poslanik ﷺ, od imena i svojstava, ali bez dvije zabranjene i krupne stvari:

1. التمثيل (temsil) – Upoređivanje, tj. da se kaže jezikom ili srcem: "Svojstva Uzvišenog Allaha su kao svojstva Njegovih stvorenja."

2. التكيف (tekjif) – Kakvoća, tj. da se kaže jezikom ili srcem: "Svojstva Uzvišenog Allaha su takva i takva"

Vjerujemo u nepostojanje svega onoga što je Allah Sebi negirao ili Mu je negirao Allahov Poslanik ﷺ, od imena i svojstava, i vjerujemo da ta negacija u sebi sadrži potvrdu savršenstva onoga što je suprotno tome, a o onome što su Allah i Allahov Poslanik ﷺ, prećutali i mi šutimo i o tome ništa ne govorimo.

Smatramo da je ovakav način vjerovanja nužan, obavezan i neizbježan, jer ono što je Allah Sebi potvrdio od Njegovih svojstava, ili negirao, je upravo onako kao što nas je obavijestio jer Allah najbolje zna kako da o Sebi obavijesti i On Sebe najbolje poznaje i najistinitije i najljepše govori, a robovi Ga svojim znanjem ne mogu obuhvatiti.

A ono što Mu je potvrdio ili negirao Allahov Poslanik ﷺ je onako kako nas je obavijestio jer je Allahov Poslanik ﷺ, najbolje obavijestio o svom

gospodaru i od svih ljudi on o Njemu najbolje zna i on je najbolje, najiskrenije i najrječitije stvorenje.

Dakle, u govoru Uzvišenog Allaha i govoru Allahovog poslanika ﷺ, je znanje, iskrenost i objašnjenje i nema opravdanja za odbacivanje tog govora ili njegovo neprihvatanje.



Drugo poglavlje

U svemu što smo spomenuli od Allahovih svojstava, bilo posebno ili uopćeno, bilo da se odnosi na potvrđivanje nekog svojstva ili na negiranje nekog svojstva, pri tome se oslanjamo na Knjigu našeg gospodara – Kur'an ili Sunnet našeg poslanika ﷺ, slijedeći pri tome prve generacije muslimana i vođe upute koji su došli poslije njih.

Smatramo obaveznim razumijevanje tekstova Kur'ana i Sunneta u vanjskom značenju kao što smatramo obaveznim da njihovo shvatanje bude kako to dolikuje Allahu.

Pri tome mi se klonimo puta onih koji iskrivljuju značenje Kur'ana i Sunneta i tumače drugačije od onoga što je htio Uzvišeni Allah i Njegov poslanik i puta onih koji negiraju njihova značenja, tj. negiraju ono na što tekstovi Kur'ana i Sunneta jasno upućuju. Također se klonimo puta onih koji shvataju tekstove Kur'ana i Sunneta koji govore o Uzvišenom Allahu, Njegovim imenima i svojstvima, tako što upoređuju Njegova uzvišena svojstva sa svojstvima Njegovih stvorenja ili nastoje dokučiti njihovu kakvoću.

Ubijedeni smo da je istina sve što je došlo u knjizi našeg gospodara – plemenitom Kur'anu i Sunnetu Njegovog poslanika صلى الله عليه وسلم i da u njima ni na

jednom mjestu nema protivrječnosti zbog toga što Uzvišeni Allah kaže:

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا /

"A zašto oni ne razmisle o Kur'anu? Da je on od nekog drugog, a ne od Allaha, sigurno bi u njemu našli mnoge protivrječnosti." (En-Nisa', 82.)

Protivrječnost ukazuje na netačnost jednog od dijelova koji se protivrječe a to je nemoguće kada su u pitanju Kur'an i Sunnet.

Ko tvrdi da u Kur'anu ili u Sunnetu ili među njima ima protivrječnosti to je samo zbog njegove loše namjere i zablude njegovog srca – zato neka se pokaje Uzvišenom Allahu i neka se ostavi svoje zablude i grijeha.

A kome se učini da u Kur'anu ili u Sunnetu ili među njima ima protivrječnosti to je ili zbog malo znanja kojeg ima ili zbog njegov slabog shvatanja ili zbog njegovog nedovoljnog razmišljanja – zato neka traga za znanjem i neka se trudi da razmišlja dok mu istina ne postane jasna. Pa ako mu ne postane jasna neka stvar prepusti onome koje poznaje, neka pita i neka otkloni od sebe ono što mu se pričinjava i neka kaže kao što kažu oni koji su u znanje dobro upućeni:

ءَامِنًا بِهِ كُلُّ مَنْ عِنْدَ رَبِّنَا /

"Mi vjerujemo u njih, sve je od Gospodara našeg"

(Ali 'Imran, 7.) i neka zna da ni u Kur'anu ni u Sunnetu niti među njima međusobno ima protivrječnosti.



Vjerovanje u meleke

I vjerujemo u Allahove meleke i da su oni kao što uzvišeni Allah kaže:

عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ /

"A meleki su samo robovi poštovani.* Ne progovore dok On ne odobri i postupaju onako kako im On naredi." (El-Enbija', 26-27)

Uzvišeni Allah ih je stvorio od svjetlosti, oni Mu ibadet¹ čine i poslušni su Mu kao što kaže Uzvišeni:

لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ /

"Ne zaziru da Mu ibadet čine i ne zamaraju se, hvale Ga noću i danju, ne malaksavaju." (El-Enbija', 19-20)

Uzvišeni Allah ih je zaklonio od nas pa ih ne vidimo, može se desiti da ih otkrije nekim Svojim robovima. Dokaz za to je da je Allahov Poslanik ﷺ, vidio Džibrila u njegovom pravom liku sa šest stotina krila kako je prekrpio horizont². Džibril se Merjemi

¹ Ibadet je zajeničko ime za sve ono što Allah voli od riječi, djela i ubjedenja. Pogledaj: El-Ubudijje od Šejhul-Islama Ibn Tejmijje. (op. prev.) u izdanju IK Es-Sunne.

² Bilježi Buharija, Kitabu bedil-halk (br. 3232) i Muslim, Kitabul-Iman (br.174.)

prikazao u liku lijepog muškarca pa mu se ona obratila i on se njoj obratio¹. Jednog dana, kada su kod njega bili njegovi ashabi, je došao Allahovom Poslaniku ﷺ, u liku čovjeka kojeg niko nije poznao, na kojem se nisu vidjeli znakovi putovanja, veoma bijele odjeće i veoma crne kose, sjeo je do Allahovog poslanika ﷺ, prislonio je svoja koljena na koljena Allahovog Poslanika ﷺ, stavio svoje šake na njegova stegna i pitao ga a Allahov Poslanik ﷺ, mu je odgovarao te je na kraju obavijestio svoje ashabe da je to Džibril.²

I vjerujemo da svaki melek radi ono sa čim je zadužen;

Džibril je zadužen za prenošenje objave od Allaha onome kome Allah hoće od svojih vjerovjesnika i poslanika.

Mikail je zadužen za kišu i biljke.

Israfil je zadužen za puhanje u rog prilikom nastupanja Sudnjeg dana i prilikom proživljenja.

Melek smrti je zadužen za uzimanje duša prilikom smrti.

Melek brda je zadužen za brda.

Malik je čuvar Džehennema.

Neki meleki su zaduženi za embrione u maternicama, neki za čuvanje ljudi, neki za pisanje

¹ Kao što stoji u Suri Merjem, ajeti 16-22. (op. prev.)

² Bilježi Buharija u svom Sahihu, Kitul-Iman (br. 50.) i Muslim u svom Sahihu, Kitul-Iman (br. 8.)

njihovih djela; svaka osoba ima dva meleka. Kaže Uzvišeni Allah:

عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشَّمَالِ قَعِيدًا * مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ /

"Kad se dvojica (meleka) sastanu i sjednu jedan s desne, a drugi s lijeve strane, on ne izusti nijednu riječ, a da pored njega nije Onaj koji bdije." (Kaf, 17-18)

Neki meleki su zaduženi da ispitaju čovjeka nakon njegovog zakopavanja u kabur – doći će mu dva meleka koji će ga pitati: "Ko je tvoj gospodar? Šta je tvoja vjera? Ko je tvoj poslanik?" O tome Allah džellešanu, kaže:

يُنَبِّئُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ /

"Allah će vjernike postojanom riječju učvrstiti i na ovom i na onom svijetu, a nevjernike će u zabludi ostaviti; Allah radi ono što hoće." (Ibrahim, 27.)

Neki meleki su zaduženi za stanovnike Dženneta. Kaže Uzvišeni Allah:

يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ * سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ /

"I meleki će im ulaziti na vrata svaka: „Mir neka je vama, za to što ste strpljivi bili, a divno li je najljepše prebivalište." (El-R'ad, 22-23)

Allahov Poslanik ﷺ, je obavijestio da u Bejtul-M'amur¹ svali dan ulazi – a u drugoj predaji u njemu klanja – sedamdeset hiljada meleka a zatim se u njega nikada ne vrate.²



¹ Bejtul-M'amur je velika kuća na nebu-nebeska kaba, u koju ulaze i u kojoj klanjaju meleki kao što je dalje navedeno. (op. prev.)

² Bilježi Buharija u svom Sahihu, Kitabu bedil-halk (br. 3207.) i Muslim u svom Sahihu, Kitab-Iman (br. 164.)

TREĆE POGLAVLJE

Vjerovanje u Knjige

I vjerujemo da je Allah svojim poslanicima slao knjige kao dokaz i put svim svjetovima, koji će ih njima podučiti mudrosti i očistiti ih.

I vjerujemo da je Allah svakom poslaniku poslao knjigu jer kaže:

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ
بِالْقِسْطِ/

"Mi smo poslanike Naše s jasnim dokazima slali i po njima knjige i terezije objavljivali, da bi ljudi pravedno postupali." (El-Hadid, 25.)

Od ovih knjiga mi poznajemo:

1. **Tevrat** koji je Allah objavio Musau ﷺ i koji je najveća knjiga koja je poslana Sinovima Israilovim. Kaže Uzvišeni Allah:

فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا
وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ
شُهَدَاءَ/

"U njemu (Tevratu) je uputstvo i svjetlo. Po njemu su židovima sudili vjerovjesnici, koji su bili poslušni i čestiti ljudi, i učeni, od kojih je

traženo da čuvaju Allahovu knjigu, i oni su nad njom bdjeli." (El-Maida, 44.)

2. **Indžil** koji je Allah objavio Isau ﷺ i koji je potvrdio i dopunio Tevrat. Kaže Uzvišeni Allah:

وَأَتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ /

"I dali smo mu (Isau) Indžil, u kome je uputstvo i svjetlo, i da potvrdi Tevrat, prije njega objavljen, u kome je također bilo uputstvo i pouka onima koji se bili bogobožni." (El-Maida, 46.)

وَلَا حِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ /

"I da vam dozvolim nešto od onoga što vam je bilo zabranjeno." (Ali 'Imran, 50.)

3. **Zebur** koji je Allah dao Davudu ﷺ .

4. **Suhufi – Listovi Ibrahima i Musaa.**

5. **Kur'an Veličanstveni** kojeg je Allah objavio Svom poslaniku, posljednjem vjerovjesniku Muhammedu ﷺ .

Kur'an

هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ /

"Koji je uputa ljudima i jasan dokaz pravog puta i razlikovanja dobra i zla." (El-Bekara, 185.)

Kur'an

مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ /

"Potvrđuje knjige prije objavljene i nad njima bdi." (El-Maida, 48.)

Uzvišeni Allah je Kur'anom derogirao sve prethodne knjige i obavezao je da će ga čuvati od nestanka i iskrivljavanja. Kaže Uzvišeni Allah:

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ /

"Mi smo, zaista, Kur'an objavili i Mi ćemo ga, zaista, čuvati." (El-Hidžr, 9.)

Kur'an će ostati dokazom protiv svih ljudi do Sudnjeg dana.

Što se tiče prethodnih knjiga one su bile vremenski ograničene što se vidi iz objava koje su dolazile poslije a koje su derogirale prethodne i objašnjavale šta se u njima desilo od iskrivljavanja i izmjena – one nisu bile sačuvane od ove dvije stvari već je u njima došlo do iskrivljavanja, dodavanja i oduzimanja. Kaže Uzvišeni Allah:

مَنْ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ /

"Ima židova koji izvrcu smisao riječima." (En-Nisa', 46.)

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
لَئِشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِّمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِّمَّا
يَكْسِبُونَ /

"A teško onima koji svojim rukama pišu Knjigu, a zatim govore: „Evo, ovo je od Allaha“ – da bi za to korist neznatnu izvukli. I teško njima zbog onoga što ruke njihove pišu i teško njima što na taj način zarađuju!" (El-Bekare, 79.)

قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَطِيسَ يُبَدِّلُونَهَا وَيُخْفُونَ كَثِيرًا /

"Reci: „Ko je objavio Knjigu koju je donio Musa kao svjetlo i putokaz ljudima, koju na listove stavljate i pokazujete, a mnogo i krijete." (El-En'am, 91.)

وَإِنْ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُونُ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذْبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ /

"Neki od njih uvijaju jezike svoje čitajući Knjigu da biste vi pomislili da je to iz Knjige, a to nije iz Knjige, i govore: „To je od Allaha!“ – a to nije od Allaha, i o Allahu svjesno laži govore. Nezamislivo je da čovjek kome Allah da Knjigu i znanje i vjerovjesništvo – poslije rekne ljudima „Obožavaj te mene mimo Allaha!“ (Ali 'Imran, 78-79)

(يَأْمُرُ الْكِتَابَ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ) إلى قوله: لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ /

"O sljedbenici Knjige, došao vam je poslanik Naš da vam ukaže na mnogo šta vi iz Knjige krijete. I preko mnogo čega će i preći. A od Allaha vam dolazi svjetlost i Knjiga jasna *kojom Allah upućuje na puteve spasa one koji nastoje da steknu zadovoljstvo Njegovo i izvodi ih, po volji Svojoj, iz tmina na svjetlo i na pravi put im ukazuje. *Nevjernici su oni koji govore: "Allah je – Mesih sin Merjemin!" (El-Maida, 15-17)



Vjerovanje u poslanike

I vjerujemo da je Allah poslao ljudima poslanike

مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِنَاسٍ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا /

"Koji su obveseljavali i opominjali da ljudi poslije poslanika ne bi nikakva opravdanja pred Allahom imali. - A Allah je Silan i Mudar." (En-Nisa', 165.)

I vjerujemo da je prvi poslanik Nuh a posljednji Muhammed ﷺ . Kaže Uzvišeni Allah:

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ /

"Mi objavljujemo tebi kao što smo objavljivali Nuhu i vjerovjesnicima poslije njega." (En-Nisa', 163.)

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ /

"Muhammed nije roditelj nijednom od vaših ljudi, nego je Allahov Poslanik i posljednji vjerovjesnik." (El-Ahzab, 40)

I vjerujemo da je među njima najbolji Muhammed ﷺ , a zatim Ibrahim, potom Musa, pa Nuh, te Isa ﷺ . Njih je odlikovao Uzvišeni Allah kada kaže:

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى
ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا /

"Mi smo od vjerovjesnika zavjet njihov uzeli, i od tebe, i od Nuha, i od Ibrahima, i od Musaa, i od Isaa, sina Merjemina - od svih smo črst zavjet uzeli." (El-Ahzab, 7.)

I vjerujemo da vjerozakon – šerijat Muhammeda ﷺ, potvrđuje sve vrijednosti vjerozakona ostalih poslanika jer Uzvišeni Allah kaže:

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ
إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ /

"On vam u vjeri propisuje ono što je propisao Nuhu i ono što objavljujemo tebi, i ono što smo naredili Ibrahimu i Musau i Isau: 'Pravu vjeru ispovijedajte i u tome se ne podvajajte'" (Eš-Šura, 13.)

I vjerujemo da su svi Allahovi poslanici ljudi, da su stvoreni, da ne posjeduju ništa od značenja Allahovog gospodarstva (tj ne posjeduju božanske osobine poput stvaranja npr). Kaže Uzvišeni Allah o prvom među njima, Nuhu ﷺ:

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خِزَانٌ مِنَ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ /

"Ja vam ne kažem: 'U mene su Allahove riznice' - niti: 'Meni je poznata budućnost' - niti kažem: 'Ja sam melek.'" (Hud, 31.)

Allah je naredio posljednjem među njima, Muhammedu ﷺ, da kaže:

لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خِزَانٌ مِنَ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي
مَلَكٌ /

"Ja vama ne kažem. 'U mene su Allahove riznice', niti: 'Meni je poznat nevidljivi svijet' niti vam kažem: 'Ja sam melek.'" (El-En'am, 50.)

I naredio mu je da kaže:

لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ /

"Ja ne mogu ni samom sebi neku korist pribaviti, ni od sebe kakvu štetu otkloniti osim onoga Allah hoće." (El-E'araf, 188.)

I naredio mu je da kaže:

إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا * قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ
أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا /

"Ja nisam u stanju da od vas kakvu štetu otklonim niti da nekom od vas neku korist pribavim. Reci: „Mene niko od Allahove kazne ne može u zaštitu uzeti; samo u Njega ja mogu utočište naći." (El-Džinn, 21-22)

Vjerujemo da su svi Allahovi poslanici Allahovi robovi, koje je Allah počastio sa poslanstvom i koje je opisao sa ubudijjetom (tj. rekao je za njih da su robovi) pored njihovog velikog mjesta i nakon njihove pohvale. Tako o prvim među njima, Nuhu ﷺ, kaže:

ذُرِّيَّةً مِنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا /

"O, potomci onih koje smo sa Nuhom nosili. On je, doista, bio rob zahvalni." (El-Isra', 3.)

Uzvišeni Allah kaže o posljednjem među njima:

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا /

Neka je uzvišen Onaj koji robu Svome objavljuje Kur'an da bi svjetovima bio opomena. (El-Furkan, 1.)

Uzvišeni Allah kaže o ostalim poslanicima:

وَاذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ /

"I sjeti se robova Naših Ibrahima i Ishaka i Ja'kuba, sve u vjeri čvrstih i dalekovidnih." (Sad, 45.)

وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ /

"I sjeti se roba Našeg Davuda, čvrstog u vjeri, koji se uvijek Allahu obraćao." (Sad, 17.)

وَوَهَبْنَا لِدَاوُودَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ /

"Mi smo Davudu poklonili Sulejmana, divan je on rob bio, i mnogo se kajao." (Sad, 30.)

Uzvišeni Allah kaže o Isau sinu Merjeme:

إِنَّ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ /

"On je samo rob koga smo Mi poslanstvom počastili i primjerom ga za pouku sinovima Israilovim učinili." (Ez-Zuhruf, 59.)

I vjerujemo da je Uzvišeni Allah zapečatio poslanstva sa poslanstvom Muhammeda ﷺ, i da je njega poslao kao poslanika svim ljudima jer On kaže:

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ /

"Reci: 'O ljudi, ja sam svima vama Allahov Poslanik, Njegova vlast je na nebesima i na Zemlji, nema drugog božanstva osim Njega, On oživljava i usmrćuje, i zato vjerujte u Allaha i Poslanika Njegova, vjerovjesnika, koji ne zna da čita i piše, koji vjeruje u Allaha i riječi Njegove; njega slijedite da biste na pravom putu bili.'" (El-E'araf, 158.)

I vjerujemo da je vjerovjerenje Muhammeda ﷺ, vjera Islam sa kojim je Allah zadovoljan da bude vjera Njegovim robovima i vjerujemo da Uzvišeni Allah neće primiti ni od koga drugu vjeru. To zato jer Uzvišeni Allah kaže:

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ /

"Allahu je prava vjera jedino Islam." (Ali 'Imran, 19.)

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا /

"Danas sam vam vjeru vašu usavršio i blagodat Svoju prema vam upotpunio i

zadovoljan sam da vam Islam bude vjera." (El-Maida, 3.)

وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ /

"A onaj ko želi neku drugu vjeru osim Islama, neće mu se primiti, i on će na onom svijetu nastradati." (Ali 'Imran, 85.)

Vjerujemo da je nevjernik ko smatra i tvrdi da je danas neka vjera, kao što je jeduizam ili kršćanstvo ili neka druga, prihvatljiva kod Uzvišenog Allaha mimo Islama. Ako je takav u osnovi musliman tražit će se od njega da se pokaje, pa ako se ne pokaje ubit će se kao otpadnik od vjere¹ jer takav negira sam Kur'an.

Vjerujemo da je onaj ko ne vjeruje da je Muhammed ﷺ, poslan svim ljudima nevjernik u sve poslanike, čak i u onog poslanika za kojeg tvrdi da u njega vjeruje i da ga slijedi, jer Uzvišeni Allah kaže:

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ /

"Nuhov narod nije vjerovao u poslanike." (Eš-Šu'ara', 105.)

U ovom ajetu nam Uzvišeni Allah ukazuje da Nuhov narod nije vjerovao u poslanike iako prije Nuha ﷺ, nije bilo nijednog poslanika.

Kaže Uzvišeni Allah:

¹ Za izvršenje smrtne kazne nadležni su organi vlasti u šerijatskoj državi i to nikako nije pravo svakog pojedinca. (op. prev.)

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا * أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا /

"Oni koji u Allaha i u poslanike Njegove ne vjeruju i žele da između Allaha i poslanika Njegovih u vjerovanju razliku naprave, i govore: "U neke vjerujemo, a u neke ne vjerujemo", i žele da između toga nekakav stav zauzmu - oni su zbilja pravi nevjernici; a Mi smo nevjernicima pripremili sramnu patnju." (En-Nisa', 150-151)

I vjerujemo da nema vjerovjesnika nakon Allahovog poslanika Muhammeda ﷺ. Onaj ko bude tvrdio da mu se objavljuje ili takvom povjeruje – on je nevjernik jer poriče Allahovu objavu, Njegovog poslanika ﷺ, i ono oko čega su muslimani međusobno složni.

ČETVRTO POGLAVLJE

Vjerujemo da je Allahov poslanik Muhammed ﷺ, imao ispravne nasljednike – halife koji su ga zamijenili u ummetu (muslimanima) u pogledu znanja, misionarstva – da've i u vlasti nad muslimanima, kao što vjerujemo da je najbolji među njima i najpreči da bude namjesnik – halifa Ebu-Bekr Es-Siddik, zatim Omer ibn El-Hattab, potom Osman ibn 'Affan, te Alija ibn Ebi-Talib, neka je Allah svima njima zadovoljan.

Tako je Allah odredio da budu po navedenom redosljedu namjesnici – halife kao što je i njihov redosljed u vjerozakonu u tome koji je od njih bolji. A Uzvišenom Allahu – ne priliči da postavi za vladara najbolje generacije među ljudima uopćeno nekog čovjeka dok je među njima samim neko bolji od njega i dostojniji da bude namjesnik.

Vjerujemo da neko od njih, iako je drugi od njega uopćeno bolji, može biti bolji u nekoj stvari od onoga koji je od njega uopćeno bolji. Međutim, on sa tim ne zaslužuje da bude bolji od onoga ko je općenito od njega bolji, jer ko je bolji ogleda se nakon uzimanja u obzir svih strana, a ne samo neke od njih.

Također vjerujemo da je ovaj ummet – narod, tj. sljedbenici Allahovog poslanika Muhammed ﷺ, najbolji i najplemenitiji ummet kod Uzvišenog Allaha, jer On kaže:

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ /

"Vi ste najbolji narod od svih koji se ikada pojavio: naređujete dobro, a zabranjujete loše, i u Allaha vjerujete." (Ali 'Imran, 110.)

Vjerujemo da su u ovom ummetu najbolji drugovi Allahovog poslanika Muhammeda ﷺ, – ashabi, potom oni koji su njih slijedili – tabi'ini, potom oni koji su njih- tabi'ine slijedili i da do Sudnjeg dana neće prestati postojati skupina ljudi iz ovog ummeta koja će biti vidno na istini, od Allaha pomognuta, neće im štetiti onaj ko ih napusti, niti onaj ko im se bude suprotstavljao i od njih se bude razlikovao.

Vjerujemo da su iskušenja koja su se desila među ashabima desila zbog njihovih različitih shvatanja situacije do kojih su došli nakon dugotrajnog razmatranja – idžtihada, pa ko je od njih pogodio u shvatanju situacije imat će dvije nagrade, a onaj ko je od njih pogriješio u shvatanju situacije imat će jednu nagradu, a pogreška će mu biti oprostena.

Vjerujemo da moramo da branimo njihovu čast, tako da ih ne spominjemo osim po onome što im dostoji od lijepe pohvale i da moramo svoja srca očistiti od zamjerki, zlobe i mržnje prema bilo kome od njih, jer Uzvišeni Allah kaže:

لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتِلَ أَوْلَئِكَ أَكْبَرُ دَرَجَةً
مَنْ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَاتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى /

"Nisu jednaki oni među vama koji su udjeljivali od imetaka prije pobjede i lično se borili – oni su na višem stupnju od onih koji poslije udjeljivali i lično se borili, a Allah je svima obećao Džennet." (El-Hadid, 10.)

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَتِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا
/ بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ /

"Oni koji poslije njih dolaze – govore: 'Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj koja su nas u vjeri pretekla i ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodaru naš, ti si, zaista, Blag i Milostiv.'" (El-Hašr, 10.)



Vjerovanje u Sudnji dan

I vjerujemo u Sudnji dan. To je posljednji dan poslije kojeg nema nijedan dan; na njemu će ljudi biti proživljeni da bi vječno ostali u Džennetu – Kući vječnog uživanja ili u Džehennemu – Kući vječne patnje.

Vjerujemo u proživljenje, a to je Allahovo proživljenje mrtvih nakon što Israfil puhne u rog drugi put. Kaže Uzvišeni Allah:

وَنفِخُ فِي الصُّورِ فَصَعَقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ
اللَّهُ ثُمَّ نَفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ/

"I u rog će se puhnuti, i umrijet će oni na nebesima i oni na Zemlji, ostat će samo oni koje bude Allah odabrao; poslije će se u rog po drugi put puhnuti i oni će. Odjednom, ustati i čekati." (Ez-Zumer, 68.)

Zatim će ljudi iz svojih grobova ustati i stati pred Gospodarem svih svjetova, bosu bez obuće, goli bez odjeće, neobrezani. Kaže Uzvišeni Allah:

كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدَا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ /

"Onako kako smo vas prvi put iz ništa stvorili, tako ćemo vas ponovo iz ništa stvoriti, - to je obećanje Naše, Mi smo doista kadri to učiniti." (El-Enbija', 104.)

I vjerujemo u listove na kojima su napisana sva čovjekova djela koji će se dati čovjeku u njegovu desnu ruku ili iza leđa u njegovu lijevu ruku. Kaže Uzvišeni Allah:

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ * فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا * وَيَنْقَلِبُ
إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا * وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ * فَسَوْفَ يَدْعُو
تُبُورًا * وَيَصَلَّىٰ سَعِيرًا /

"A onaj kome bude knjiga njegova u desnu ruku njegovu data lahko će račun položiti i svojima će se radostan vratiti; a onaj kome bude knjiga njegova iza leđa njegovih data propast će prizivati i u ognju će gorjeti." (El-Inšikak, 7-12)

وَكُلُّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا
يَلْقَاهُ مَنشُورًا * أَقْرَأُ كِتَابِكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا /

"Svokom čovjeku ćemo ono što uradi o vrat privezati, a na Sudnjem danu ćemo mu knjigu otvorenu pokazati: 'Čitaj knjigu svoju, dosta ti je danas to što ćeš svoj račun polagati!'" (El-Isra', 13-14)

I vjerujemo u vage koje će se postaviti ne Sudnjem danu tako da se nikome neće nepravda nimalo učiniti. Kaže Uzvišeni Allah:

مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ * وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ /

"Onaj ko bude uradio koliko trun dobra - vidjet će ga, *a onaj ko uradi koliko trun zla - vidjet će ga." (Ez-Zilzal, 7-8)

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ * وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ
فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ * تَلْفَحُ وُجُوهُهُمْ
النَّارَ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ /

"Oni čija dobra djela budu teška, oni će želje svoje ostvariti, * a oni čija dobra djela budu lahka, oni su oni koji su sami sebe upropastili, u Džehennemu će vječno boraviti, *vatra će im lica pržiti i izmijenjenih, ružnih lica će u njemu ostati." (El-Mu'minun, 102-104)

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ /

"Ko uradi dobro djelo, bit će desetorostruko nagrađen, a ko uradi loše djelo, bit će samo prema zasluži kažnjen, i neć im se učiniti nepravda." (El-En'am, 160.)

I vjerujemo u veliko zauzimanje – šefa'at koji je poseban samo za Allahovog poslanika, Muhammeda ﷺ, koji će se Allahovom dozvolom kod Njega, Uzvišenog Allaha, zauzimati da presudi među Njegovim robovima, nakon što ih zadesi briga i nevolja kakvu ne mogu da podnesu, pa će otići Ademu, pa Nuhu, potom

Ibrahimu, zatim Musau, te Isau dok ne završe kod Allahovog poslanika, Muhammeda ﷺ.¹

I vjerujemo u šefa'at – zauzimanje za one vjernike koji su ušli u Džehennem da iz njega izađu, i ovim šefa'atom će se moći zauzimati kako Allahov poslanik, Muhammed ﷺ, tako i drugi vjerovjesnici, pa i vjernici i meleki, čak će Uzvišeni Allah izvesti iz Džehennema vjernike bez ičijeg šefa'ata, Svojom milošću i dobrotom.²

I vjerujemo u havd – bazen Allahovog poslanika, Muhammeda ﷺ, čija je voda bjelja od mlijeka, slađa od meda, ljepšeg mirisa od mošusa, njegova je dužina mjesec i njegova širina je mjesec, njegove su posude po broju i ljepoti poput zvijezda na nebu, do njega će stići vjernici iz ummeta Muhammeda ﷺ, ko sa njega popije poslije toga nikada neće ožednjeti.³

I vjeujemo u most – sirat postavljen preko Džehennema preko kojeg će prelaziti ljudi shodno svojim djelima, tako da će prvi, najbolji među njima proći preko mosta poput munje, zatim će neki proći poput vjetra, potom poput ptice, a Allahov Poslanik ﷺ, će stajati na mostu i govorit će: „Gospodaru moj, spasi,

¹ Bilježi Buharija od Ebu-Hurejre u svom Sahihu, Kitabu Ehadisil-Enbija ' (br. 3361); i Muslim u svom Sahihu, Kitabul-Iman (br.194.).

² Bilježi Buharija u svom Sahihu od Ebu-Seida el-Hudrija, Kitabut-Tevhid (br. 7439.) i Muslim u svom Sahihu, Kitabul-Iman (br. 183.)

³ Bilježi Buharija u svom Sahihu od Abdullaha ibn Omera, Kitabur-Rikak (br. 6579 i 6580) i Muslim u svom Sahihu, Kibal-Fedail (br. 2300. i 2301.)

spasi!“ sve dok djela robova, tj. ljudi ne budu slaba, pa će puzati, a sa strana sirata su okačene kuke koje će po naredbi uzeti neke ljude i baciti ih u Džehennem.¹

I vjerujemo u sve ono što je došlo u Kur'anu i Sunnetu čime se opisuje Sudnji dan i stanje toga dana. Molimo Allaha da nas pomogne tada i da nam olakša.

I vjerujemo u zauzimanje - šefa'at Allahovog poslanika ﷺ, za stanovnike Dženneta da u njega uđu. Ovim šefa'atom će se moći zauzimati samo Allahov poslanik, Muhammed ﷺ.

I vjerujemo u Džennet i Džehennem.

Džennet je mjesto vječnog uživanja koje je Uzvišeni Allah obećao vjernicima, bogobojaznima; u njemu je ono što oko nije vidjelo, što uho nije čulo i što nije palo napamet nikome od ljudi. Kaže Uzvišeni Allah:

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ/

"Niko ne zna kakve ih, kao nagrada za ono što su činili, skrivene radosti čekaju." (Es-Sedžda, 17.)

Džehennem je mjesto vječne patnje koje je Uzvišeni Allah obećao nevjernicima, nepravednima; u njemu je patnja kakva se ne može zamisliti. Kaže Uzvišeni Allah:

¹ Bilježi Buharija u svom Sahihu, Kitabut-Tevhid (br. 7439) i Kitabur-Rikak (br.7573.) i Muslim u svom Sahihu, Kitabul-Iman (br. 183. i 195.)

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَعِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ
كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا /

"Mi smo nevjernicima pripremili vatru čiji će ih dim sa svih strana obuhvatiti; ako zamole pomoć. Pomoći će im se tekućinom poput rastopljene kovine koja će im lica ispeći. Užasna li pića i grozna li boravišta!" (El-Kehf, 29.)

Vjerujemo da i Džennet i Džehennem sada postoje i da nikada neće prestati postojati. Kaže Uzvišeni Allah:

وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا /

"A onoga koji bude u Allaha vjerovao i dobra djela radio – uvest će u džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, i vječno i zauvijek će u njima ostati, divnu će mu opskrbu Allah davati." (Et-Talak, 11.)

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكُفْرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا * خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ
وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا * يَوْمَ ثَقُلَتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ
وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ /

"Allah je nevjernike prokleo i za njih Džehennem razbuktao pripremio, u njemu će vječno i zauvijek boraviti, ni zaštitnika ni pomagača neće imati. Na dan kad se njihova lica u vatri budu prevrtala, govorit će: 'Kamo

*sreće da smo se pokoravali Allahu i da smo
 Poslanika slušali!" (El-Ahzab, 64-66)*

Svjedočimo da će u Džennet ući svako onaj za koga svjedoče Kur'an i Sunnet po imenu ili svojstvu da će ući u Džennet. Tako je došlo svjedočenje po imenu za Ebu-Bekra, Omera, Osmana, Aliju i druge koje je imenovao Allahov Poslanik ﷺ. Što se tiče svjedočenja po svojstvu, tj. da će onaj ko ima određeno svojstvo ući u Džennet – to je svjedočenje za svakog vjenika ili bogobojažnog.

Isto tako svjedočimo da će u Džehennem ući svako onaj za koga svjedoče Kur'an i Sunnet po imenu ili svojstvu da će ući u Džehennem. Tako je došlo svjedočenje po imenu za Ebu-Leheba, Amra ibn Luhajja el-Huzajja i druge. Što se tiče svjedočenja po svojstvu, tj. da će onaj ko ima određeno svojstvo ući u Džehennem – to je svjedočenje za svakog nevjernika ili mnogobošca ili licemjera.

I vjerujemo u iskušenje u Kaburu¹, a to je ispitivanje mrtvog u njegovom grobu – kaburu o tome ko je njegov gospodar, šta je njegova vjera i ko je njegov poslanik? O tome Uzvišeni kaže:

يُثَبَّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ /

"Allah će vjernike postojanom riječju učvrstiti i na ovom i na onom svijetu." (Ibrahim, 27.)

¹ Iskušenje u grobu, tj. u zagrobnom životu nakon ukopavanja mrtvacu. Hadise o ovome bilježe i Buharija i Muslim u svojim Sahihima. (op. prev.)

Vjernik će tada reći: „Moj gospodar je Allah. Moja vjera je Islam. Moj poslanik je Muhammed ﷺ.“ A što se tiče nevjernika i licemjera, on će reći: „Ne znam. Čuo sam ljude kako nešto govore pa sam i ja to govorio.“

I vjerujemo da će vjernici u svojim kaburovima uživati. Kaže Uzvišeni Allah:

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ اَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ /

"One kojima će meleki duše uzeti - a oni su čisti, i kojima će govoriti: 'Mir vama! Uđite u Džennet zbog onoga što ste radili!'" (En-Nahl, 32.)

I vjerujemo da će nepravedni nevjernici u svojim kaburovima biti izloženi patnji. Kaže Uzvišeni Allah:

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرَجُوا أَنفُسَكُمْ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ /

"A da ti je vidjeti nevjernike u smrtnim mukama, kada meleki budu ispružili ruke svoje prema njima: 'Spasite se ako možete! Od sada ćete neizdržljivom kaznom biti kažnjeni zato što ste na Allaha ono što nije istina iznosili i što ste se prema dokazima Njegovim oholo ponašali.'" (El-En'an, 93.)

Hadisi na temu uživanja i patnje u kaburu su mnogobrojni i dobro su poznati te s toga vjernik mora vjerovati u sve ono što je došlo u Kur'anu i Sunnetu od ovih nevidljivih stvari i da se ne protivi tome zbog onoga što vidi na ovom svijetu jer se, uistinu, dešavanja na onom svijetu ne mogu mjeriti i upoređivati sa dešavanjima na ovom svijetu zbog velike razlike među njima. Molimo Uzvišenog Allaha da nam bude na pomoći.



Vjerovanje u odredbu – kader

I vjerujemo u odredbu - **kader** bila dobro ili loše – a ona je Allahovo određivanje svega što je i što biva, a čemu je prethodilo Allahovo znanje i što je u skladu sa Njegovom mudrošću.

Vjerovanje u odredbu – kader ima četiri stupnja:

Prvi stepen je **znanje**. Tj. mi vjerujemo da Uzvišeni Allah sve zna, zna šta i kako je bilo, zna ono što i kako sada postoji i šta i kako se dešava, i zna sve što će biti i kako će biti Svojim vječnim znanjem – Njegovo znanje ne postaje novo nakon neznanja, tj. on ne saznaje stvari jer ih nije znao, niti Mu se desi da zaboravi nakon što je znao.

Drugi stepen je **pisanje**. Tj. mi vjerujemo da je Uzvišeni Allah u Ploču pomno čuvanoj – Levhi-Muhfuzu zapisao sve što će biti do Sudnjeg dana. Kaže Uzvišeni Allah:

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ /

"Zar ne znaš da Allah zna sve što je na nebu i na Zemlji? To je sve u Knjizi; to je, uistinu, Allahu lahko!" (El-Hadždž, 70.)

Treći stepen je **volja**. Tj. mi vjerujemo da je Uzvišeni Allah htio sve što je na nebesima i na Zemlji, ne može biti ništa osim sa Njegovom voljom, ono što On hoće to i bude, a ono što On neće to i ne bude.

Četvrti stepen je stvaranje. Tj. mi vjerujemo da je Uzvišeni Allah:

خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ لَّهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ /

"Stvoritelj je svega i On svim upravlja. U Njega su ključevi nebesa i Zemlje." (Ez-Zumer, 62-63)

Ova četiri stepena sadržavaju ono što bude od Uzvišenog Allaha i ono što bude od robova, tj. ljudi. Tako da sve što ljudi kažu ili urade ili ostave pa ne urade poznato je Uzvišenom Allahu, kod Njega je zapisano, On je to htio da bude tako i stvorio ga je kao što On kaže:

لَمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ * وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ /

"Onome od vas koji hoće da bude na pravom putu, a vi ne možete ništa htjeti ako to Allah, Gospodar svjetova, neće!" (Et-Tekvir, 28-29)

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتُلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ /

"A da je Allah htio, oni se ne bi međusobno ubijali, ali Allah radi ono što On želi." (El-Bekare, 253.)

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرَهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ /

"A da je Allah htio, oni to ne bi činili. Zato i njih i njihove izmišljotine ostavi!" (El-En'am, 137.)

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ /

"A Allah je stvorio vas i ono što vi radite." (Es-Saffat, 96.)

Međutim, mi i pored toga vjerujemo da je Uzvišeni Allah ljudima dao slobodnu volju i moć, pomoću kojih dođe do djela čovjekovog. Dokaz da ljudi imaju slobodnu volju i svoju moć jeste nekoliko sljedećih stvari:

Prvo: Riječi Uzvišenog Allaha koji kaže:

فَأْتُوا حَرِّكُمْ أَيْ شِئْتُمْ /

"Vi svojim njivama prilazite onako kako vi hoćete." (El-Bekara, 223.)

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً /

"Da su željeli da pođu, sigurno bi za to pripremili ono što je potrebno." (Et-Tevba, 46.)

Vidimo da je Uzvišeni Allah u ova dva kur'anska ajeta potvrdio da ljudi posjeduju volju, htijenje i želje.

Drugo: Uzvišeni Allah je neke stvari naredio, a neke zabranio ljudima, tako da kad ne bi ljudi imali slobodnu volju i sopstvenu moć naređivanje i zabranjivanje njima bi bilo od stvari koje oni ne bi mogli podnijeti, tj. izvršiti – što mudrost, milost i

istinita objava Uzvišenog Allaha odbacuju kada On kaže:

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا /

"Allah nikoga ne zadužuje preko mogućnosti njegovih." (El-Bekara, 286.)

Treće: Pohvala dobročinitelja na dobru koje je uradio i grđenje onoga koji je uradio loše zbog onoga što je uradio, kao i nagrađivanje, odnosno kažnjavanje svakog od njih za ono što zaslužuje. Da se ono što čovjek sam uradi ne dešava zbog njegove želje i volje, pohvala dobročinitelja na dobru koje je uradio bila bi uzaludna, a kažnjavanje onoga koji je uradio loše bila bi nepravda, a Allah je čist od toga da Mu se pripíše uzaludnost i nepravda.

Četvrto: Allah je poslao poslanike sa sljedećim ciljem:

مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِنَاسٍ لِّئَلَّا يُكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةً بَعْدَ الرُّسُلِ /

"Koji su obveseljavali i opominjali da ljudi poslije poslanika ne bi nikakva opravdanja pred Allahom imali." (En-Nisa', 165.)

Da se ono što čovjek sam uradi ne dešava zbog njegove želje i volje, u slanju poslanika ne bi bilo dokaza (niti potrebe za slanjem poslanika).

Peto: Svaki počinalac nekog djela osjeća da on sam nešto čini ili ne čini bez ikakvog osjećaja prisile, tako ustaje i sjeda, ulazi i izlazi, putuje ili boravi u mjestu prebivališta čisto zato što on to želi i ne osjeća da ga neko na to prisiljava. Čak šta više, svaki čovjek

pravi ogromnu razliku između toga da radi nešto što želi i da bude prisiljen na to. Tu razliku isto tako pravi i vjerozakon – šerijat te ne kažnjava onoga ko greškom uradi nešto što je vezano za pravo Uzvišenog Allaha.

Vjerujemo da griješnici nemaju opravdanje za svoje grijehe i nepokornost Uzvišenom Allahu, jer griješnik svoj grijeh čini slobodnom voljom, bez da zna da mu je Uzvišeni Allah to odredio, jer niko ne zna šta je Allah odredio osim nakon što se već desi ono što je određeno kao što kaže Uzvišeni Allah:

وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا /

"Nijedan čovjek ne zna šta će sutra zaraditi."

(Lukman, 34.)

Kako da bude ispravno dokazivanje onoga koji dokazuje sa onim što sam ne zna prije nego li se desi ono zbog čega se on opravdava, a Allah je kategorički negirao ovakvo dokazivanje kada kaže:

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ /

"Mnogobošci će govoriti: 'Da je Allah htio, mi ne bismo druge Njemu ravnim smatrali, a ni preci naši, niti bismo išta zabranjenim učinili.' Tako isto su oni prije njih poricali, sve dok Našu kaznu nisu iskusili. Reci: 'Imate li vi kakav dokaz da nam ga iznesete? Vi se samo

za pretpostavkama povodite i vi samo neistinu govorite." (El-En'an, 148.)

Mi kažemo grješniku koji se pravda odredbom: Zašto ne budeš pokoran po odredbi jer ti je Allah tako propisao, jer nema razlike između toga i grijeha uz istovremeno nepoznavanje onoga što je određeno prije nego li to uradiš?

Zbog toga je Allahov Poslanik ﷺ obavijestio svoje ashabe da je svakom propisano mjesto u Džennetu ili mjesto u Džehennemu. Na to su oni rekli: "Hoćemo li se na to osloniti i ostaviti djela?" Pa im je rekao Allahov Poslanik ﷺ:

(لا، اعملوا فكل ميسر لما خلق له)

"Ne, već radite, svakome je olakšano ono za što je stvoren!"¹

Isto tako, mi grješniku koji dokazuje i brani svoje grijehom odredbom kažemo: Kada želiš da putuješ za Mekku, i do nje imaju dva puta, i neko povjerljiv te obavijesti da je jedan od njih opasan i težak, a drugi bezbijedan i lahak, ti ćeš sigurno izabrati da ideš tim drugim putem i nije moguće da ćeš krenuti prvim, opasnijim i teškim putem govoreći: „On mi je određen.“ Jer kada bi tako uradio bio bi ubrojan u ludake.

Isto tako mu kažemo: Ako bi ti se nudila dva posla, jedan od njih sa dobrom i velikom platom, ti ćeš

¹ Bilježi Buharija u svom Sahihu, Kitabul-Dženaiz (br. 1362.) i Muslim u svom Sahihu, Kitabul-Kader (br.2647.)

u tom poslu raditi bez pomanjkanja, pa kako onda da sebi odabireš za onaj svijet ono što je manje vrijedno i da to dokazuješ odredbom ili sudbinom.

Reći ćemo mu i sljedeće: Vidimo da kad se razboliš, ideš od ljekara do ljekara da bi se izliječio, i da bivaš strpljiv na bolu operacije rane i na gorčini lijekova, pa zašto onda ne postupaš isto tako kada je upitanje bolest tvoga scrā – grijeha i nepokornost Uzvišenom Allahu?

I mi vjerujemo da se zlo ne pripisuje Uzvišenom Allahu zbog savršenosti Njegove milosti i mudrosti. Rekao je Allahov Poslanik ﷺ:

(والشر ليس إليك)

"A zlo nije pri Tebi (O, Allahu)!"¹

U samom određenju Uzvišenog Allaha nikada nema nikakvog zla niti ičeg lošeg jer potiče iz milosti i mudrosti, već je zlo i loše u posljedicama određenja. Ovo zato jer je u kunut-dovi² kojoj je podučio svog unuka Hasana Allahov Poslanik ﷺ, rekao:

(وقني شر ما قضيت)

"(O Allahu), Sačuvaj me zla onoga što si odredio!"³

¹Bilježi Muslim u svom Sahihu, Kitabu Salatil-Musafirine (br. 771.)

²Kunut-dova je dova ili molba koja se uči pri kraju namaza, tj. na njegovom posljednjem rekatu nakon učenja Kur'ana, i uglavnom se uči na vitr-namazu. (op. prev.)

³Bilježi Ebu-Davud u svom Sunenu, Kitabul-vitr (br. 1425.), Tirmizija u svom Džami'u, Ebvabul-vitr (br.464.), En-Nesai u

Pa je pripisao zlo onome što je orđedeno. Dakle, vidimo da zlo u onome što je posljedica određenja nije čisto zlo, već je ono s jedne strane zlo, a s druge strane je dobro, nekada je zlo a nekada dobro.

Tako na primjer nered na Zemlji u vidu suše, bolesti, siromaštva i straha su zlo s jedne strane, međutim, oni su dobro s druge strane. Kaže Uzvišeni Allah:

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ
الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ /

"Zbog onoga što ljudi rade, pojavio se nered i na kopnu i na moru, da im On da da iskuse kaznu zbog onoga što su uradili, ne bi li se popravili." (Er-Rum, 41.)

Odsijecanje ruke kradljivcu i kamenovanje preljubnika je zlo u odnosu na kradljivca i preljubnika koje se ogleda u odsijecanju ruke i gubljenja života. Međutim, to je dobro njima s druge strane, a to je da je u tome njima otkup za grijeh tako da im se neće desiti da budu kažnjeni i na ovom i na onom svijetu. Također, u tome je dobro sa još jedne strane, a to je da se u tome ogleda očuvanje imetaka, časti i porijekla ljudi.



svom Sunenu, Kitabu kijamul-lejl (br. 1745.), kao i Ibn-Madže u Sunenu, Kitabu Ikametis-salah (br. 1178.)

Koristi vjerovanja

Ovo vrijedno vjerovanje – akida, koja sadržava ove velike osnove, rezultira mnogobrojnim vrijednim plodovima kod onoga koje njen nosilac.

Tako je plod vjerovanja u Allaha i Njegova imena i svojstva ljubav prema Allahu i Njegovo veličanje što neminovno rezultira izvršenje Njegovih naredbi i nečinjenje Njegovih zabrana, a izvršavanjem Allahovih naredbi i izbjegavanjem Njegovih zabrana dostiže se potpuna sreća na ovom i na onom svijetu kako za pojedinca tako i za društvo. Kaže Uzvišeni Allah:

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ /

"Onome ko čini dobro, bio muškarac ili žena, a vjernik je, Mi ćemo dati da proživi lijep život i, doista, ćemo ih nagraditi boljom nagradom nego što su zaslužili." (En-Nahl, 97.)

U plodove vjerovanja u meleke spada

Prvo: Znanje o veličini, snazi i moći njihovog Uzvišenog stvoritelja.

Drugo: Zahvalnost Uzvišenom Allahu na Njegovoj pomoći Njegovim robovima, jer im je zadužio onoga ko će ih štititi i pisati njihova djela i druge stvari u kojima je za njih korist.

Treće: Ljubav prema melekima zbog toga što stalno na savršen način čine ibadet Uzvišenom Allahu i traže oprost za vjernike.

U plodove vjerovanja u knjige spada

Prvo: Znanje o Allahovoj milosti i brizi prema Njegovim robovima, jer je svakom narodu poslao knjigu kojom ih je upućivao na pravi put.

Drugo: Očiglednost Allahove mudrosti jer je u ovim knjigama propisao ono što odgovara svakom narodu. Posljednja od ovih knjiga je Veličanstveni Kur'an koji odgovara svim stvorenjima, svim vremenima i svim mjestima do Sudnjeg dana.

Treće: Zahvalnost Allahu na blagodati slanja knjiga.

U plodove vjerovanja u poslanike spada

Prvo: Znanje o Allahovoj milosti i brizi prema Njegovim robovima, jer im je slao plemenite poslanike da ih upute i pokažu pravi put.

Drugo: Zahvalnost Allahu na velikoj blagodati slanja poslanika.

Treće: Ljubav prema poslanicima i njihovom dostojanstvu, strpljivosti i njihovo spominjanje po lijepom kako im samo i dolikuje, jer su oni Allahovi poslanici i najbolji među Njegovim robovima, ispunili su svoje naredbe čineći ibadet svome gospodaru, dostavljajući svoju poslanicu, savjetujući i iskreno se odnoseći prema Allahovim robovima i sabureći na njihovim uvredama.

U plodove vjerovanja u Sudnji dan spada

Prvo: Težnja za pokornošću Uzvišenom Allahu, želeći nagradu na tom danu, i udaljenost od grijeha prema Uzvišenom Allahu, strahujući od kazne na tom danu.

Drugo: Smirenost vjernika zbog onoga što ga je prošlo od blagodati i uživanja na ovom svijetu zbog onoga što očekuje od blagodati i uživanja na onom svijetu.

U plodove vjerovanja u odredbu spada

Prvo: Oslanjanje na Allaha prilikom uzimanja uzroka, jer se i uzrok i ono što je uzrokovano dešava po Allahovoj odredbi i Njegovom određenju.

Drugo: Spokoj, sreća duše i smirenost srca, jer kada zna da je sve po Allahovom određenju i da se mora neminovno desiti smiri se duša i slegne srce i bude se zadovoljan određenjem Gospodara tako da

nema nikoga ko ljepše živi i ko je spokojnije duše i veće staloženosti srca od onoga koji vjeruje u odredbu.

Treće: Otklanjanje od sebe samodopadanja prilikom postizanja željenog cilja, jer je postizanje cilja blagodat Uzvišenog Allaha koju je odredio da se ostvari cilj kao rezultat ispravnih uzroka. Zbog toga se zahvaljuje Uzvišenom Allahu i ostavlja smodopadanje.

Četvrto: Otklanjanje od sebe nestrpljivosti, mrzovolje, uznemirenosti i zabrinutosti prilikom nepostizanja željenog cilja i kada se desi neželjeno, jer se to desilo zbog određenja Uzvišenog Allaha kome pripada vlast na nebesima i na Zemlji i moralo se tako desiti, pa se treba strpiti na tome i očekivati nagradu. Na ovo je ukazao Uzvišeni Allah kada kaže:

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّنْ قَبْلِ أَنْ نَّبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

"Ne desi se na Zemlji ili vama nedaća, a koja nije, prije nego što je damo, zapisana u Knjizi, - to je Allahu, uistinu, lahko" (El-Hadid, 22.)

Molimo Uzvišenog Allaha da nas učvrsti na ovom vjerovanju – akidi i da učini da se na nama obistine njeni plodovi i da prema nama poveća svoju blagodat, da ne dopusti da naša srca skrenu nakon što nas je uputio, i da nas obaspe Svojom milošću – On je, uistinu, Blagodaran.

Neka je hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova i neka je salavat i selam na našeg Poslanika, Muhammeda, njegove ashabe i sve one koji ih budu slijedili u dobročinstvu.

Napisao:

Muhammed ibn Salih el-'Usejmin, 30. ševvala 1404. h.g.

U ime Allaha Milostivog Samilosnog.

Biografija autora

Ima li neko od nas a da nije čuo za šejha Ibn-'Usejmina? On je onaj čije je znanje došlo do svih horizonata i čiju veličinu su mnogi posvjedočili.

Budući da je biografija ovog kao i drugih islamskih učenjaka koji su bili iskreni i koji su išli stopama dobrih prethodika – selefus-saliha imanski podstrek da se na njih ugledamo, da ih slijedimo i da se okoristimo njihovim predavanjima koja su ukrašavala njihove živote, pokušali smo na kratak način da predstavimo životopis ovog velikog i zasigurno jednog od najvećih i najuticajnijih učenjaka savremenog doba.

Šejh Muhammed ibn Salih El-'Usejmin je cijenjeni učenjak, uvaženi odgajatelj i lijep primjer u znanju, skromnosti, iskrenosti, odanosti vjeri, poniznosti, pobožnosti i izdavanju fetvi.

Bio je šejh u tefsiru, akidi, fikhu, siri, usuli fikhu, gramatici arapskog jezika i ostalih šerijatskih znanosti.

Bio je alim, pozivač Allahu sa dokazima, onaj čijim su se znanjem okoristili muslimani svih dijelova islamskog svijeta i onaj oko čije ljubavi, vrijednosti i visokom stepenu su se složila srca.

Šejh «allama» Muhammed ibn Salih El-'Usejmin je čovjek čija je smrt gubitak za cijelu zemlju

i islamski svijet – Allah da mu se smiluje i da ga uvede u visoki Firdevs sa onima koje je Allah obasuo svojim blagodatima koji su bili vjerovjesnici i učenjaci i šehidi i dobri ljudi – a divno li je to društvo.

Porijeklo i rođenje

Njegovo puno ime je Ebu-Abdullah Muhammed ibn Salih ibn Muhammed ibn Sulejman ibn Abdurrahman El-'Ušelmin El-Vuhejbi Et-Temimi. Rođen je u noći 27. ramazana 1347. h.g. u gradu 'Unejzi, jednom od gradova pokrajine Kasim u Kraljevini Saudijskoj Arabiji.

Kako je učio?

Ibn-'Ušejmin je učio Kur'an pred Abdurrahmanom ibn Sulejman Ed-Damigijem, njegovim djedom sa majčine strane. Potom je učio da piše, malo je učio književnost i matematiku te se upisao u školu. Kur'an, kao i skraćena djela iz hadisa i fikha, napamet je naučio u ranoj mladosti.

Šejh Abdurrahman Ibn Nasir Es-Sa'di je zaduživao svoje starije učenike da podučavaju početnike. Među tim starijim učenicima bio je i šejh Muhammed ibn Abdul-Aziz koji je počeo podučavati Ibn-'Ušejmina.

Nakon što je naučio šta je trebalo da nauči iz akide, fikha i arapske gramatike sjeo je u kružok – halku svog šejha Abdurrahmana ibn Nasira Es-Sa'dija te je pred njim učio tefsir, hadis, akidu, fikh, usul fikh, nasljedno pravo i gramatiku arapskog jezika.

Smatra se da je njegov prvi stvarni šejh od čijeg se obilnog znanja naročito okoristio šejh Abdurrahman Es-Sa'di, čiji je program, temeljitost, slijeđenje dokaza i način podučavanja na njega posebno uticao. Es-Sa'di je raspoznavao u mladom Ibn-'Ušejminu izvanrednost, nadarenost, bistrinu uma, brzinu zaključivanja pa mu je pridavao posebnu pažnju te ga je podstakao da drži predavanja dok je još bio učenik u njegovoj halki.

Ibn-'Ušejmin je pred šejhom Abdurrahmanom ibn Ali ibn Avdanom učio nasljedno pravo dok je ovaj bio kadija u Unejzi.

Dok je šejh Abdurrezzak El-Afifi bio u Unejzi, Ibn-'Ušejmin je pred njim učio arapsku gramatiku (nahv) i rječitost (belagu).

Kad se otvorio naučni institut u Rijadu neka braća su mu savjetovala da se tu upiše, te je tražio za to dopuštenje od svog šejha Abdurrahmana Es-Sa'dija što mu je on dopustio nakon čega se on upisao na pomenuti institut 1372.h.g. Uspješno je završio učenje na institutu u toku dvije godine i za to vrijeme se okoristio onim učenjacima koji su bili predavači i profesori na institutu u to vrijeme, a među kojima su bili šejh allama Muhammed El-Emin Eš-Šenkiti, šejh Abdul-Aziz ibn Nasir Rešid, šejh Adburrahman El-Efriki i drugi.

Povezao se je i sa šejhom allamom Abdulazizom ibn Abdullah bin Bazom te je pred njim učio Sahih Buharije i neka djela šejhul-islama Ibn-Tejmijje. Od šejha Bin Baza se posebno okoristio kada je u pitanju hadiska nauka i stavovi učenjaka različitih mezheba u fikhu i kako da se gleda na njihove različite stavove i izabere tačan odgovor. Bin Baz se smatra

njegovim drugim šejhom koji je uticao na njegovo razumijevanje i koji je najviše uticao na njega.

Kada je završio naučni institut nastavio je sa školovanjem na Islamskom univerzitetu Muhammed ibn Saud u Rijadu da bi na kraju dobio univerzitetsku diplomu.

Naučno djelovanje i angažman

Ibn-'Ušejmin je 1370. h.g. počeo držati predavanja u Velikoj Džamiji u Unejzi dok je njegov šejh abdurrahman Es-Sa'di bio živ. Kada je završio naučni institut u Rijadu određen je za predavača na naučnom institutu u Unejzi, 1374. h.g.

Godine 1376. h.g. umro je njegov šejh Abdurrahman Es-Sa'di te je on poslije njega postavljen za Imama Velike džamije u Unejzi, za njenog hatiba i predavača u narodnoj biblioteci koja je pripadala Velikoj džamiji a koju je 1359. h.g. osnovao njegov šejh.

Kada se broj učenika povećao i kada biblioteka više nije bila dovoljna počeo je držati predavanja u samoj džamiji. Kod njega su se okupili mnogobrojni učenici iz same Kraljevine kao i učenici iz inostranstva tako da je njihov broj nadmašivao stotine. Ovi učenici su dolazili radi naučnih predavanja gdje su učili a nisu dolazili kao puki slušaoci. Ibn-'Ušejmin je u ovoj džamiji bio imam i hatib sve dok nije umro, da mu se Allah smiluje.

Ostao je da predaje na naučnom institutu u Unejzi sve do 1398. h.g. a pri kraju ovog perioda bio je član komisije za planove i programe naučnih instituta

pri Islamskom univerzitetu Muhammed Ibn Saud te je napisao nekoliko školskih programa.

Bio je redovni profesor na ogranku Islamskog univerziteta Muhammed Ibn Saud u Kasimu, na fakultetu Šerijata i Usuli-dina od školske 1398-99 h.g. pa do svoje smrti.

U mekkanskom i medinskom haremu je držao predavanja za vrijeme hadždža, ramazana i za vrijeme ljetnih raspusta.

Učestvovao je u radu brojnih stručnih naučnih komisija unutar Kraljevine Saudijske Arabije.

Stupao je u vezu sa brojnim naučnim skupovima unutar Kraljevine a i u inostranstvu i to telefonskim putem.

Postavljen je za predsjednika Udruženja za učenje Kur'ana napamet u Unejzi od samog osnivanja udruženja 1405. h.g. i na tom mjestu je ostao do svoje smrti.

Bio je član Naučog vijeća Islamskog univerziteta Muhammed ibn Saud za dvije školske godine 1398-99 i 1399-1400. h.g.

Bio je član Vijeća šerijatskog fakulteta i fakulteta usulu dina na ogranku spomenutog univerziteta u Kasimu i predsjednik na odsjeku za akidu na istom ogranku.

Od 1407. h.g. pa do svoje smrti bio je član Komiteta velikih učenjaka – Hej'etu Kibaril-ulema Kraljevine Saudijske Arabije.

Bez obzira na njegove ogromne zadatke i poslove i njegovu veliku odgovornost i danju i noću, kad je bio na putu ili kod kuće, onda kada je bio zdrav i bolestan nastojao je da koristi ljudima podučavanjem, izdavanjem fetvi i u izvršavanju njihovih potreba. Allah da mu se smiluje.

Kao što je obavezivao sebe da prisustvuje naučnim susretima i korisnim redovnim organiziranim skupovima, također je dogovarao redovne sedmične susrete sa kadijama pokrajine Kasim, sa članovima komiteta za naređivanje dobra i zabranjivanja zla u Unejzi, sa hatibima u Unejzi, sa svojim starijim učenicima, sa studentima studentskog doma, sa članovima uprave Udruženja za učenje Kur'ana na pamet i sa odgovornim u Odjelu za akidu pri ogranku Islamskog univerziteta M. Ibn Saud u Kasimu. Također zakazivao bi susrete sa običnim ljudima u svojoj kući sedmično, te u njegovoj džamiji mjesečno, kao i godišnje susrete koji su se redovno održavali van njegovog grada tako da mu je život bio ukrašen davanjem, aktivnostima i radom – u njegovm životu bilo je puno berićeta gdje god bi bio kao i u obilnoj kiši koja padne sa neba i bude mnogo korisna.

1414. h.g. je dobio Visoku nagradu kralja Fejsala za doprinos islamu. Za razloge dodjele nagrade komisija je nabrojala sljedeće:

Prvo: Ukrašenost ahlakom uvaženih učenjaka od kojih je najistaknutija pobožnost, širokogrudnost, prenošenje istine, rad za boljitak muslimana i iskren odnos i savjetovanje kako uvaženih i uglednih tako i običnih muslimana.

Drugo: Znanstvena predavanja, fetve i pisana djela od kojih su se mnogi okoristili.

Treće: Prisustvovanje mnogim korisnim susretima u različitim dijelovima kraljevine.

Četvrto: Korist koju je dao sudjelujući na velikim islamskim kongresima.

Peto: Slijeđenje prepoznatljivog metoda pri pozivanju u Allahovu vjeru, mudročću i lijepom raspravom i davanje živog primjera puta dobrih prethodnika selefus-saliha u razmišljanju i načinu življenja.

Imao je ogromno šerijatsko znanje i cio svoj život nastojao je da provede u znanju, njegovom učenju te ga je odatle nastojao i širiti među ljudima držeći se vjerodostojnog dokaza i ispravnog objašnjenja kao što je koliko je god mogao nastojao da u svom ubjeđenju svojim znanjem, djelom, pozivanjem u vjeru i načinom života bude na onome na čemu su bile ispravne generacije – selefus-saliha tako da su njegova naučna djela i način pozivanja u vjeru bili na tom ispravnom pravcu.

Uzvišeni Allah mu je dao veliku sposobnost u shvatanju, razumijevanju i korištenju ajeta i hadisa za pojačavanje dokaza i izvlačenje iz njih propisa i koristi. S te strane je bio učenjak – alim za kojeg nema sumnje da je posjedovao obilno znanje i preciznost prilikom izvlačenje koristi i propisa, da je njegov fikh – razumijevanje bilo široko i da je poznavao tajne arapskog jezika i njegove rječitosti.

Svoj život je proveo u podučavanju, odgoju, izdavanju fetvi, istraživanjima, recenzijama. Mnogo se zalagao i trudio i nije sebi davao vremena za odmor. Čak i kada bi išao pješke od svoje kuće do džamije i iz nje se vraćao ljudi bi ga čekali i išli sa njim ispitujući ga na što bi im on odgovarao i davao fetve a oni bi to zapisivali.

Ibn-'Ušejmin je imao izvrstan i jedinstven način podučavanja. Postavljao bi pitanja i pravio rasprave da bi se usadila čvrstina u dušama njegovih učenika. Držao bi predavanja žustro i energično, sa velikom motivacijom – prolazili bi i sati a on bi držao predavanja i izdavao fetve bez da to ikome bude imalo dosadno i mrsko. Čak šta više, to bi bilo sa uživanjem i žudnjom za širenjem znanja i približavanju tog znanja ljudima.

Njegov trud i naučna žustrina su se koncentrisali na sljedeće:

- Držanje predavanja od 1370. h.g. do zadnje noći ramazana 1421. h.g. što je više od pedeset godina ukupno. U svojoj džamiji u Unejzi je držao predavanje svaki dan;
- Držao je predavanja u mekkanskom i medinskom haremu u sezonama hadždža, ramazana i ljetnih raspusta;
- Predavao je na Islamskom univerzitetu Muhammed ibn Saud;
- Preko telefona je držao predavanja unutar Kraljevine i u inostranstvu preko islamskih centara;

- Gdje god bi otišao u posjetu unutar Kraljevine održao bi predavanje u tamošnjoj džamiji;
- Pridavao je veliku pažnju motivirajućim vazovima i stalno bi ponavljao kur'anski ajet "I znajte da će te se s Njim sresti" i rekao bi "Tako mi Allaha, da su nam srca živa ova bi riječ djelovala na naša srca"
- Vodio je brigu o učenicima i studentima i o tome kako da ih uputi na ono što će im koristiti i kako ih usmjeriti, bio je strpljiv u njihovom podučavanju i na njihovim mnogobrojnim pitanjima;
- Držao je hutbu u svojoj džamiji u Unejzi, a njegova se hutba odlikovala objašnjavanjem propisa iz ibdeta i međuljudskih odnosa, govoru o aktuelnim događajima i praznicima;
- Dogovarao je redovne sedmične, mjesečne i godišnje susrete;
- Precezirao je fetve za koje je Allah odredio da ih ljudi prihvate, tako da bi im se duše zbog njegovih odabranih smirila;
- Objavljivao je i širio je svoje znanje prekao medija kao što je radio i novine, te preko kasete sa njegovim predavanjima, edukativnim programima preko poznate radio-stanice „Nur aled-derb“ i preko drugih radio stanica;
- I na kraju, uložio je velike napore i nastojanja u pisanju mnogobrojnih vrijednih djela u vidu knjiga, brošura i komentara sažetaka – metnova. Broj od više od devedeset knjiga i brošura je došao do svih krajeva svijeta, a nasmijemo zaboraviti ni vrijedno naučno

blago koje je sačuvano na audio kasetama na kojima su hiljade sati njegovih predavanja. Uzvišeni Allah je doista u životu ovog uvaženog učenjaka dao berićeta. Molimo Uzvišenog Allaha da svaki korak koji je on učinio u svojim korisnim naporima stavi i učini teškim na vagi njegovih dobrih djela na Sudnjem danu.

Dobrotvorna ustanova šejha Muhammed ibn Salih El-'Ušejmina koja je osnovana 1422. h.g. je uzela za svoj zadatak brigu o ovoj vrijednoj ostavštini u audio materijalu.

Vrline i svojstva

Šejh Ibn-'Ušejmin je bio dobar uzor i živi primjer. Njegovo se znanje nije isticalo samo u predavanjima koja je držao svojim učenicima i studentima, već je bio primjeru znanju, poniznosti, blagosti, skromnosti i visokoj normi ponašanja – ahlaka.

Odlikovao se blagosću, strpljivošću, izdržljivošću i marljivošću u sticanju znanja, podučavanju, planiranju svog vremena i nastojanju da maksimalno iskoristi svaki trenutak u svom životu. Bio je daleko od besposličarenja. Bio je vrhunske poniznosti, lijepog ponašanja i pohvalnih svojstava. Kada bi bio među ljudima bio bi nasmišana lica, ostavljao bi traga na njih i unosio je radost u njihova srca. Na njemu se vidjelo da je sretan dok drži predavanja. Allah da mu se smiluje.

Bio je pažljiv i obazriv sa omladinom, slušao je šta govore i vodio je sa njima naučne rasprave, držao im je poučna predavanja, obraćao im se blago, nježno i

ubjedljivo. Nastojao je da primijeni Sunnet u svim aspektima svog života.

Od njegove predostrožnosti je bilo i to da je mnogo pazio na fetve koje je izdavao, nije žurio da izda fetvu dok mu ne bude jasan dokaz, a kada bi mu se nešto učinilo težim vezanim za fetvu rekao bi: „Sačekaj dok dobro razmislim o tvom pitanju“ i na slučan način što ukazuje na to da je bio predostrožan, da je težio da bude tačan i precizan u pitanjima iz fikha.

Nije žalio truda na polju širenja znanja što se vidi i iz činjenice da je dok je bio na putu za Sjedinjene države zbog liječenja u smrtnoj bolesti na mjesec dana prije svoje smrti pravio plan za predavanja u Islamskim centrima i sastajao se sa grupama muslimana iz Sjedinjenih država, držao im je predavanja, davao im savjete i predvodio ih je na džuma-namazu.

Vodio je veliku brigu o stanju muslimana, od Istoka do Zapada. Nakon svog povratka sa liječenja iz Sjedinjenih država, teška bolest ga nije spriječila u tome da drži predavanja u mekkanskom haremu sve do nekoliko dana pred svoju smrt.

Umro je u svojoj bolesti strpljive, zadovoljne i suzdržane duše u pogledu onoga što mu Allah odredio. Dao je ljudima lijep živi primjer kako da se vjernik ophodi sa smrtonosnom bolesti. Molimo Uzvišenog Allaha da njegova bolest njemu bude uzrokom povećanja stepene kog Gospodara svjetova.

Saslušavao bi probleme ljudi i pomagao im u rješavanju njihovih problema koliko je god mogao i za te stvari je bio odredio vrijeme svaki dan da bi dočekao

one koji su mu zbog toga dolazili. On bi sam pomagao dobrotvorne i udruženja za učenje Kur'ana napamet. Uzvišeni Allah ga je bio uputio na sva vrata činjenja dobra i onoga što je od koristi ljudima te je i bio u pravu u vezi sa osnivanjem Dobrotvorne ustanove Ibn Usejmin, a to je Allahova blagodat koju o daje onome kome on hoće.

Smrt

Malo prije akšama u srijedu, petnaestog ševvala 1421. h.g., iz Džidde islamski ummet ožalostila je vijest o smrti šejha allame Muhemmeda ibn Saliha El-'Usejmina, čiju je smrt osjetila svaka kuća u svakom gradu i selu. Ljudi su počeli jedni drugima izražavati saučešće – ta'ziju u džamijama i na trgovima. Svako je saosjećao i nedaća koja je bila njegova lična popraćena je od svih. Neki su se čudili toj veličini, visokom mjestu i velikoj ljubavi ljudi i žena, starih i mladih, prema ovom uvaženom šejhu. Novinski naslovi i članci u unutrašnjosti zemlje i u inostranstvu bili su puni tuge i žalosti zbog rastanka sa ovim cijenjenim učenjakom, čija je smrt gubitak za sve muslimane. Allah da mu se smiluje.

U četvrtak, šesnaestog ševvala 1421. h.g., u mekkanskom haremu njegovu dženazu je klanjalo na hiljade ljudi koji su njegovo tijelo otpratili u neopisivo odgromnom broju do mezarja. Sutradan, nakon džume namaza klanjala se i dženaza u odsutnosti u svim gradovima Kraljevine i u inostranstvu, čiji broj klanjača ne zna osim njihovom Stvoritelj. Ukopan je u Mekki, Allah da mu se smiluje.

Da srca ljudi nekog zavole je velika Allahova blagodat i počast koju daje onome kome On hoće od Svojih robova, a svi su ga voljeli i prihvatili. Ponizno molimo Uzvišenog Allaha da naš šejh bude od onih za koje je Allahov Poslanik ﷺ, rekao: „Uistinu, kada Allah zavoli nekog roba On pozove Džibrila i kaže mu: 'Allah zaista voli tog i tog pa ga i ti voli!' te ga i Džibril zavoli a onda pozove stanovnike neba i kaže im: 'Uistinu, Allah voli toga i toga pa ga i vi volite!' te ga oni zavole, a zatim to prihvate i stanovnici Zemlje.

Šejh je iza sebe ostavio pet sinova: Abdullaha, Abdurrahmana, Ibrahima, Abdul-Aziza i Abdurrahima, Allah im dao svako dobro.

Svi muslimani su njegovom smrću zasigurno izgubili vrijedno znanje jednog od najvrijednijih učenjaka i jednog od najboljih ljudi među njima, onoga koji nas je u svom ibadetu, životu, širenju znanja i korištenju drugim ljudima podsjećao na ispravne prethodnike – seľefu salih.

Molimo Uzvišenog Allaha da se našem šejhu smiluje, da ga nastani u džennetskim prostranstvima, da mu oprost i da ga nagradi za sve ono što je učinio za muslimane a da muslimanima njegov gubitak nadoknadi dobrom.

Neka je hvala Allahu ﷻ, na Njegovoj odredbi i određenju. Mi smo Allahovi i Njemu se vraćamo. Neka je slavati i selam na našeg poslanika Muhammeda ﷺ, njegovu porodicu, njegove sljedbenike i sve one koji ih budu slijedili u dobroćinstvu do Sudnjeg dana.

Sadržaj

Predgovor prevodioca	5
Predgovor Uvaženog šejha Abdul-Aziza ibn Abdullah ibn Baza	13
Predgovor autora	15
Prvo poglavlje	17
Naša akida.....	17
Vjerovanje u Allaha.....	17
Drugo poglavlje	35
Vjerovanje u meleke	37
Treće poglavlje.....	41
Vjerovanje u Knjige.....	41
Vjerovanje u poslanike.....	47
Četvrto poglavlje	55
Vjerovanje u Sudnji dan	57
Vjerovanje u odredbu – kader	69
Koristi vjerovanja	77
U plodove vjerovanja u meleke spada	78
U plodove vjerovanja u Knjige spada.....	78
U plodove vjerovanja u poslanike spada	78
U plodove vjerovanja u Sudnji dan spada.....	79
U plodove vjerovanja u odredbu spada	79
Biografija autora	81
Sadržaj	95